

KS § 7:8

Dnr. KS 2014/113

Årsredovisning för år 2013 avseende AB Vårlyjus, Brännbacken Återvinning AB och Kommunalförbundet Norrvatten

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Årsredovisning för år 2013 avseende AB Vårlyjus godkänns.
2. Årsredovisning för år 2013 avseende Brännbacken Återvinning AB godkänns.
3. Årsredovisning för år 2013 avseende Kommunalförbundet Norrvatten godkänns.
4. Uppdra åt Österåkers kommuns ombud att vid årsstämma för AB Vårlyjus rösta för att godkänna årsredovisning för år 2013.
5. Uppdra åt Österåkers kommuns ombud att vid årsstämma för Brännbacken Återvinning AB rösta för att godkänna årsredovisning för år 2013.
6. Uppdra åt Österåkers kommuns ombud att vid årsstämma för Kommunalförbundet Norrvatten rösta för att godkänna årsredovisning för år 2013.

Sammanfattning

Behandling av årsredovisningar för de bolag och organisationer som inte upprättat sina årsredovisningar inför Kommunfullmäktiges sammanträde den 22 april 2014.

Beslutsunderlag

- Kommunkansliets tjänsteutlåtande daterat 2014-08-04.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2014-06-18, § 6:7.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher Sjöman (M) yrkar bifall till kommunkansliets beslutsförslag innebärande att

1. Årsredovisning för år 2013 avseende AB Vårlyjus godkänns.
2. Årsredovisning för år 2013 avseende Brännbacken Återvinning AB godkänns.
3. Årsredovisning för år 2013 avseende Kommunalförbundet Norrvatten godkänns.
4. Uppdra åt Österåkers kommuns ombud att vid årsstämma för AB Vårlyjus rösta för att godkänna årsredovisning för år 2013.
5. Uppdra åt Österåkers kommuns ombud att vid årsstämma för Brännbacken Återvinning AB rösta för att godkänna årsredovisning för år 2013.
6. Uppdra åt Österåkers kommuns ombud att vid årsstämma för Kommunalförbundet Norrvatten rösta för att godkänna årsredovisning för år 2013.

Forts.

Forts. KS § 7:8

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletcher Sjömans (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Akten

Datum 2014-08-04

Dnr KS 2014/0113

Årsredovisning för år 2013 avseende AB Vårlyjus, Brännbacken Återvinning AB och Kommunalförbundet Norrvatten

Sammanfattning

Behandling av årsredovisningar för de bolag och organisationer som inte upprättat sina årsredovisningar inför Kommunfullmäktiges sammanträde den 22 april 2014.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Årsredovisning för år 2013 avseende AB Vårlyjus godkänns.
2. Årsredovisning för år 2013 avseende Brännbacken Återvinning AB godkänns.
3. Årsredovisning för år 2013 avseende Kommunalförbundet Norrvatten godkänns.
4. Uppdra åt Österåkers kommuns ombud att vid årsstämma för AB Vårlyjus rösta för att godkänna årsredovisning för år 2013.
5. Uppdra åt Österåkers kommuns ombud att vid årsstämma för Brännbacken Återvinning AB rösta för att godkänna årsredovisning för år 2013.
6. Uppdra åt Österåkers kommuns ombud att vid årsstämma för Kommunalförbundet Norrvatten rösta för att godkänna årsredovisning för år 2013.

Bakgrund

På Kommunfullmäktiges sammanträde den 22 april 2014 behandlades Årsredovisning för Österåkers kommun, innebärande Kommunstyrelsen och övriga nämnder, Armada Fastighets AB och Roslagsvatten AB samt Årsredovisningar för Stockholmsregionen Försäkring AB, Visit Roslagen AB och Kommunalförbundet Storstockholms brandförsvär. I enlighet med det tjänsteutlåtande som förelåg skulle Årsredovisning för resterande bolag och organisationer behandlas vid ett senare tillfälle.

Årsredovisningar och Revisionsberättelser har upprättats för år 2013 avseende de resterande bolagen och organisationerna; AB Vårlyjus, Brännbacken Återvinning AB och Kommunalförbundet Norrvatten. Ärendet kompletterar tidigare årsredovisningsärende och innebär ett godkännande av ovanstående årsredovisningar samt uppdrag därav till kommunens ombud.

Beträffande revisionsberättelser för år 2013 avseende föreliggande bolag och organisationer så kommer dessa att beredas av Kommunfullmäktiges ordförande och föreläggs därefter Kommunfullmäktige med förslag till beslut i fråga om ansvarsfrihet.

Tjänsteutlåtande

Bilagor

1. Årsredovisning för år 2013 avseende AB Vårlyus
2. Årsredovisning för år 2013 avseende Brännbacken Återvinning AB
3. Årsredovisning för år 2013 avseende Kommunalförbundet Norrvatten

Sören Karlsson

Tf Kommundirektör

Peter Freme

Kanslichef

Årsredovisning och Koncernredovisning

2013-01-01 – 2013-12-31

för

AB Vårljus

556485-4791

Förvaltningsberättelse.....	2
Resultaträkning.....	7
Balansräkning.....	8
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser.....	9
Kassaflödesanalyser.....	10
Tilläggsupplysningar.....	11
Underskrifter.....	18

Förvaltningsberättelse för koncernen och moderbolaget

Aktiebolaget Vårlyjus styrelse och verkställande direktör avger följande berättelse för räkenskapsåret 2013-01-01 – 2013-12-31.

Koncernen Vårlyjus består av moderbolaget AB Vårlyjus (556485-4791) samt dotterbolagen Vårlyjus Sol AB (556590-9529) samt det vilande dotterbolaget Torsättra Vård AB (556748-8985).

Omsättning

Jämförande tal för 2012 redovisas inom parentes.

Koncernens försäljning av tjänster uppgick 2013 till 191,0 Mkr (170,2 Mkr) vilket är en ökning med ca 13 % jämfört med 2012.

Moderbolagets omsättning uppgick till 163 Mkr (164,2). Förklaringen till att moderbolagets omsättning i princip har legat still medan koncernens omsättning ökat är att verksamhet under året överförts från moderbolaget till dotterbolaget Vårlyjus Sol AB.

Ekonomiskt resultat

Koncernens resultat efter finansnetto uppgick år 2013 till 6,0 Mkr (16,7 Mkr).

Moderbolagets resultat efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 4,8 Mkr (8,3 Mkr).

Aktiefördelning

	Ägarkommuner	
	Aktier	Andel
Botkyrka	4 165	8,3%
Danderyd	660	1,3%
Ekerö	625	1,3%
Haninge	5 275	10,6%
Huddinge	5 225	10,5%
Järfälla	2 415	4,8%
Lidingö	1 025	2,1%
Nacka	2 480	5,0%
Norrtälje	2 250	4,5%
Nykvarn	253	0,5%
Nynäshamn	555	1,1%
Salem	1 565	3,1%
Sigtuna	355	0,7%
Sollentuna	3 175	6,4%
Solna	3 550	7,1%
Sundbyberg	1 625	3,3%
Södertälje	2 562	5,1%

Tyresö	2 750	5,5%
Täby	1 875	3,8%
Upplands Bro	2 490	5,0%
Upplands Väsby	1 385	2,8%
Vallentuna	310	0,6%
Vaxholm	245	0,5%
Värmdö	1 415	2,8%
Österåker	1 770	3,5%
SUMMA	50 000	100,0%

Viktiga händelser under 2013

Nystartade och avvecklade transitboenden

Vårlyjus transitverksamheter för ensamkommande har genomgått stora förändringar under året.

På uppdrag av Sigtuna kommun startades ett nytt transitboende ute på Arlanda (Kolsta transit) i januari månad 2013.

På uppdrag av Solna stad startades ett nytt transitboende i Upplands Väsby kommun i april 2013 (Klockbacka transitboende).

Solna stad sade upp transitboendet i Vårberg (Våruddens transitboende) 31 juli 2013 varvid verksamheten avvecklades. Personalen omplacerades till vakanta tjänster på andra boenden.

Solna stad sade upp det nystartade transitboendet Klockbacka i oktober 2013. Samtidigt fick Vårlyjus i uppdrag av Sigtuna kommun att starta ett nytt asylboende för ensamkommande. Asylverksamheten startades i oktober i de lokaler (Klockbacka) där Vårlyjus tidigare bedrivit transitverksamhet.

Asyl- och Put-boenden (boende permanent uppehållstillstånd) samt stöd- och träningsboenden

Vid årsskiftet 2012/2013 startade vi ett asyl- och Put-boende i Järfälla för Järfälla kommuns räkning.

I början av 2013 förlorade Vårlyjus en upphandling ang. boendeplatser för ensamkommande i Nynäshamns kommun. Vårlyjus boende i Ösmo avvecklades därför sista mars 2013.

I april månad startades ett stöd- och träningsboende för Haninge kommuns räkning i Vendelsö.

I slutet av augusti månad startades ett asyl- och Put-boende i Björknäs. Värmdö kommun abonnerar på 7 av platserna.

I oktober 2013 startades ett stöd- och träningsboende för Nacka kommuns räkning i Jarlaberg.

Vårlyjus familjecentrum

Våren 2013 utökades platsantalet på akut- och utredningsavdelningen och behandlingsavdelningen från totalt 30 platser till 48 platser.

V

Överklaganden

Socialstyrelsen avslag vår ansökan att boendet i Björknäs skulle ha 11 platser och beslutade istället att boendet skulle ha 9 platser. Vårkljus överklagade beslutet i juni månad till förvaltningsdomstolen (tillståndsfrågorna är sedan 1 juli 2013 överflyttade till Inspektionen för vård och omsorg). Förvaltningsdomstolen avslag i mars 2014 överklagandet.

Några grannar överklagade byggnadsnämnden i Nackas beslut om bygglov för ändrat användningsområde gällande Björknäsfastigheten med motivering att det skulle strida mot detaljplanen. I januari månad 2014 avkunnade mark- och miljödomstolens dom i ärendet där man avvisade besväret.

Grannarna till Vårkljus nystartade stöd- och träningsboende i Vendelsö har överklagat byggnadsnämndens beslut i Haninge där nämnden beslutade att det inte krävdes bygglov i för denna typ av boende. Länsstyrelsen beslutade att återförvisa ärendet till byggnadsnämnden då nämnden inte utvecklat motiveringen för beslutet.

Överflyttning av verksamhet till dotterbolag

Under året har följande verksamheter överförts från AB Vårkljus till det helägda dotterbolaget Vårkljus Sol AB:

Jour- och familjehemsverksamheten, Familjecentrums verksamheter (Akut- och utredningsinstitutionen Ransätra-Klingsta, behandlingsavdelningen samt Vårkljus Mobila team), Norrgården-Heimdal samt Vårkljus utvecklingsteam.

Förändringen har varit ett led i att samla all traditionell verksamhet i dotterbolaget.

Stämman för Vårkljus Sol AB har valt styrelse som är identisk med AB Vårkljus styrelse. AB Vårkljus VD är även VD i dotterbolaget.

Momsgrupp

Verksamheten i bolaget bedrivs i skattemässig kommission från och med 15 april 2013 enligt IL 36 kap (inkomstskattelagen), där AB Vårkljus är kommittent och Vårkljus Sol AB och Torsättra Vård AB är kommissionärer. Detta medför att det inte utgår moms på administrativa (momspliktiga) tjänster som bolagen köper av varann.

Fastighetsbestånd

Moderbolaget är sedan mars månad 2013 ägare till sju fastigheter. 2009 förvärvades en fastighet i Järfälla kommun. I augusti 2010 köptes en fastighet i Vinsta, Stockholm och i november samma år en fastighet i Ösmo, Nynäshamn. I februari 2012 förvärvades en fastighet i Vallentuna kommun, i mars en fastighet i Norrtälje kommun och sommaren 2012 en fastighet i Järfälla kommun. I mars 2013 får bolaget tillträde till en fastighet i Nacka kommun samt en fastighet i Haninge kommun. Samtliga fastigheter används som gruppboende eller stöd- och träningsboende för ensamkommande ungdomar.

Den totala köpeskillingen för de två fastigheter (Vendelsö och Björknäs) som förvärvats under året uppgår till 11,2 Mkr.

Fastigheten i Ösmo såldes i februari 2014 för 2,6 Mkr.

Personal

Vid utgången av 2013 var antalet anställda i koncernen 198 personer (183) varav 156 i moderbolaget (179).

Sjukfrånvaron uppgick i moderbolaget till 6,9 procent (6,1 procent) av den totala arbetstiden.

Personalomsättningen i koncernen uppgick till 21 procent varav en tredjedel var avslutade provanställningar.

Förutom de utbildningar som anordnas lokalt på enheterna genomförs årligen ett antal bolags-gemensamma utbildningar:

L-ABC hjärt- och lungräddning

BBiC utbildning- barns behov i centrum

MI – Motivating Interview

Hantera svåra situationer - hot- och våld)

Under hösten 2013 har en uppdragsutbildning i miljöterapi anordnats för medarbetare i verksamheterna för ensamkommande. Utbildningen omfattar sex heldagar.

Inom arbetsmiljöområdet genomförs regelbundet utbildningar för nya arbetsmiljöombud och chefer. Arbetsmiljöfrågorna har under året haft fokus på riskbedömning för att förebygga hot och våld.

Nyckeltal för personal

	2013	2012	2011
Handledare med akademisk grundutbildning	52 %	48 %	35 %
Handledare med kvalificerad vidareutbildning	2 %	2 %	2 %
Behandlare med akademisk grundutbildning	82 %	82 %	80 %
Behandlare med akademisk grundutb och vidareutb	41 %	21 %	20 %
Utbildningskostnad per anställd	10 060 kr	9 104 kr	9 363 kr
Handledningskostnad per anställd	6 175 kr	6 164 kr	6 809 kr

Risker och osäkerhetsfaktorer samt prognos

Det är ofta svårt att prognostisera hur efterfrågan på våra tjänster kommer att utvecklas. Snabba och stora fluktuationer tillhör vanligheterna.

Våra verksamheter för ensamkommande flyktingungdomar omfattar för närvarande ca 70 procent av bolagets omsättning. Det finns i dagsläget inget som tyder på att behovet och efterfrågan av dessa tjänster kommer att minska de närmaste åren. Migrationsverkets prognos för 2014 och 2015 är att antal asylsökande ungdomar som anländer till Sverige kommer att uppgå till ca 4000.

Vårlyjus har under åren 2010-2013 startat ett stort antal asyl- och Put-boenden och ambitionen för 2014 och 2015 är att även fortsättningsvis kunna erbjuda ägarkommunerna nya platser.

Det är därför rimligt att räkna med att bolagets omsättning i verksamheterna för ensamkommande ungdomar kommer att fortsätta öka de närmaste åren.

Även när det gäller våra traditionella verksamheter, som Ransätra-Klingsta (akut- och utredningsverksamhet), Norrgården- Heimdal (dagbehandling med skola för yngre barn) samt jour- och familjehemsverksamhet, ser vi en mer stabil efterfrågan jämfört med tidigare år.

Styrelsens och VD:s bedömning är att såväl koncernen som moderbolaget AB Vårlyjus kommer att redovisa positiva resultat såväl år 2014 som år 2015.

W

Flerårsjämförelse, koncernen
 Årsredovisningen är upprättad i
 KSEK.

	2013	2012
Nettoomsättning	190 007	169 952
Res. efter finansiella poster	6 045	16 651
Balansomslutning	92 439	83 158
Soliditet (%)	69	71
Avkastning på eget kapital (%)	10	28
Avkastning på totalt kapital (%)	7	20
Antal anställda	198	183

Definitioner av nyckeltal, se tilläggsupplysningar.

**Flerårsjämförelse
 moderbolaget**

	2013	2012	2011	2010	2009
Nettoomsättning	163 075	164 215	151 687	134 417	107 213
Res. efter finansiella poster	3 893	15 352	9 212	9 525	11 983
Balansomslutning	87 456	81 188	66 824	64 744	59 302
Soliditet (%)	72	71	72	68	66
Avkastning på eget kapital (%)	6	19	14	15	20
Avkastning på totalt kapital (%)	4	27	19	22	30
Antal anställda	156	179	166	169	141

Definitioner av nyckeltal, se tilläggsupplysningar

Resultatdisposition

Förslag till disposition av bolagets vinst

Till årsstämman förfogande står	
balanserad vinst	34 871 352
årets vinst	5 344 360
	<u>40 215 712</u>

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Utdelning 40 kr per aktie	2 000 000
Balanseras i ny räkning	<u>38 215 712</u>
	<u>40 215 712</u>

Styrelsen och VD gör den bedömningen att det egna kapitalet, företagets likviditet och ställning i övrigt gör en utdelning om totalt 2 Mkr möjlig. Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande tilläggsupplysningar.

AB Vårlyjus

Org.nr. 556485-4791

RESULTATRÄKNING

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013-01-01 2013-12-31	2012-01-01 2012-12-31	2013-01-01 2013-12-31	2012-01-01 2012-12-31
Nettoomsättning		190 007	169 952	163 075	163 888
Övriga rörelseintäkter		1 012	327	1 011	327
		<u>191 019</u>	<u>170 279</u>	<u>164 086</u>	<u>164 215</u>
Rörelsens kostnader					
Klientkostnader		-14 594	-11 702	-12 981	-10 971
Övriga externa kostnader	1, 2	-39 522	-28 621	-34 485	-27 487
Personalkostnader	3	-128 718	-111 862	-111 350	-109 569
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-2 279	-1 947	-1 473	-1 285
		<u>-185 113</u>	<u>-154 132</u>	<u>-160 289</u>	<u>-149 312</u>
Rörelseresultat		5 906	16 147	3 797	14 903
Resultat från finansiella poster					
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	4	-28	-51	-10	-51
Ränteintäkter	5	267	569	202	505
Räntekostnader	6	-100	-14	-96	-5
		<u>139</u>	<u>504</u>	<u>96</u>	<u>449</u>
Resultat efter finansiella poster		6 045	16 651	3 893	15 352
Resultat från kommittentbolag		0	0	2 813	0
		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2 813</u>	<u>0</u>
Resultat efter resultat från kommittentbolag		6 045	16 651	6 706	15 352
Bokslutsdispositioner					
Avsättning till periodiseringsfond		0	0	-2 290	-3 930
Återföring från periodiseringsfond		0	0	2 200	0
Förändring av avskrivningar utöver plan		0	0	355	7
Koncernbidrag		0	0	0	6
		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>265</u>	<u>-3 917</u>
Resultat före skatt		6 045	16 651	6 971	11 435
Skatt på årets resultat	7	-1 627	-3 494	-1 627	-3 105
Uppskjuten skatt		40	-400	0	0
Årets resultat		<u>4 458</u>	<u>12 757</u>	<u>5 344</u>	<u>8 330</u>

AB Vårlyjus

Org.nr. 556485-4791

BALANSRÄKNING

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Goodwill		1 902	2 645	0	0
		<u>1 902</u>	<u>2 645</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	8	39 318	28 944	39 318	28 944
Inventarier, verktyg och installationer	9	2 228	2 998	1 809	2 966
		<u>41 546</u>	<u>31 942</u>	<u>41 127</u>	<u>31 910</u>
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	10	0	0	5 506	5 506
Andra långfristiga värdepappersinnehav	11	9 074	13 140	7 060	11 107
		<u>9 074</u>	<u>13 140</u>	<u>12 566</u>	<u>16 613</u>
Summa anläggningstillgångar		52 522	47 727	53 693	48 523
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		18 803	24 092	13 740	23 545
Fordringar hos koncernföretag		0	0	3 313	9
Aktuell skattefordran		1 944	687	1 743	1 184
Övriga fordringar		1 519	14	1 266	12
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	4 114	3 965	3 014	3 873
		<u>26 380</u>	<u>28 758</u>	<u>23 076</u>	<u>28 623</u>
Kassa och bank		13 537	6 672	10 687	4 042
Summa omsättningstillgångar		39 917	35 430	33 763	32 665
SUMMA TILLGÅNGAR		92 439	83 157	87 456	81 188

AB Vårldus

Org.nr. 556485-4791

BALANSRÄKNING

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital	13				
Bundet eget kapital					
Aktiekapital		5 000	5 000	5 000	5 000
Reservfond		0	0	5 000	5 000
Bundna reserver		17 773	17 980	-	-
		<u>22 773</u>	<u>22 980</u>	<u>10 000</u>	<u>10 000</u>
Fritt eget kapital					
Fria reserver		36 500	23 536	-	-
Balanserad vinst eller förlust		-	-	34 871	26 541
Årets resultat		4 458	12 757	5 344	8 330
		<u>40 958</u>	<u>36 293</u>	<u>40 215</u>	<u>34 871</u>
Summa eget kapital		63 731	59 273	50 215	44 871
Obeskattade reserver					
Periodiseringsfond	14	0	0	16 170	16 080
Akkumulerade avskrivningar utöver plan		0	0	206	561
Summa obeskattade reserver		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>16 376</u>	<u>16 641</u>
Avsättningar					
Uppskjuten skatteskuld		3 837	3 877	0	0
Summa avsättningar		<u>3 837</u>	<u>3 877</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		4 701	4 887	3 461	4 804
Skulder till koncernföretag		0	0	113	0
Övriga skulder		10 207	4 723	8 947	4 641
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	9 963	10 397	8 344	10 231
Summa kortfristiga skulder		<u>24 871</u>	<u>20 007</u>	<u>20 865</u>	<u>19 676</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		92 439	83 157	87 456	81 188

POSTER INOM LINJEN**Ställda säkerheter**

Inga Inga Inga Inga

Ansvarsförbindelser

Inga Inga Inga Inga

KASSAFLÖDESANALYSER

TKR	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013-01-01	2012-01-01	2013-01-01	2012-01-01
		2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Den löpande verksamheten					
Resultat efter finansiella poster		6 045	16 652	6 706	15 352
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		2 277	2 177	1 473	1 472
Betald inkomstskatt		-2 884	-3 395	-2 186	-1 294
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		5 438	15 434	5 993	15 530
<i>Förändring av rörelsekapital</i>					
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		3 636	-7 003	6 105	-9 041
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder		4 864	4 696	1 188	4 610
Kassaflöde från den löpande verksamheten		13 938	13 127	13 286	11 099
Investeringsverksamhet					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-11 139	-15 497	-11 139	-15 497
Försäljning av inventarier		0	34	449	34
Förvärv av finansiella tillgångar		0	-4 128	0	-2 045
Försäljning av finansiella tillgångar		4 066	0	4 048	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-7 073	-19 591	-6 642	-17 508
Finansieringsverksamhet					
Utbetald utdelning		0	-2 500	0	-2 500
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	-2 500	0	-2 500
Ökning/Minskning av likvida medel		6 865	-8 964	6 644	-8 909
Likvida medel vid årets början		6 672	15 636	4 043	12 952
Likvida medel vid årets slut		13 537	6 672	10 687	4 043
Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys					
Betalda räntor					
Erhållen ränta		267	570	202	505
Erlagd ränta		100	14	96	5

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd, förutom BFNAR 2008:1 Årsredovisning i mindre bolag (K2-reglerna) samt för koncernredovisningen har Redovisningsrådets rekommendation nr RR1:0 tillämpats.

Värderingsprinciper m.m.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerad värdeminskning och eventuella nedskrivningar. Tillgångarna skrivs av linjärt över tillgångarnas nyttjandeperiod.

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Intäktsredovisning

Inkomsten redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Företaget redovisar därför inkomst till nominellt värde (fakturabelopp) om ersättningen erhålls i likvida medel direkt vid leverans. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Definition av nyckeltal

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutning

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster i procent av genomsnittligt justerat eget kapital

Avkastning på totalt kapital

Rörelseresultat med tillägg för finansiella intäkter, i procent av genomsnittlig balansomslutning

Koncernredovisning

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation RR 1:00. Detta innebär att förvärvade dotterbolags tillgångar och skulder redovisas till marknadsvärde enligt en upprättad förvärvsanalys. Överstiger anskaffningsvärdet för aktier i dotterbolag det beräknade marknadsvärdet av bolagets nettotillgångar enligt förvärvsanalysen redovisas skillnaden som goodwill. Avskrivning på goodwill baseras på den beräknade ekonomiska livslängden.

Koncernredovisningen omfattar, förutom moderbolaget, samtliga bolag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av röstetalet eller på annat sätt har kontroll enligt ÅRL 1:4.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 1 Leasingavtal	Koncernen 2013	2012	Moderbolaget 2013	2012
Under året har företagets leasingavgifter uppgått till	188	217	183	217
Not 2 Ersättning till revisorer	Koncernen 2013	2012	Moderbolaget 2013	2012
<i>KPMG</i>				
Revisionsuppdrag	177	73	177	73
Övriga tjänster	19	0	19	0
<i>Grant Thornton</i>				
Revisionsuppdrag	27	34	0	0
Övriga tjänster	3	0	0	0

Med revisionsuppdrag avses revisors arbete för den lagstadgade revisionen och med revisionsverksamhet olika typer av kvalitetssäkringstjänster. Övriga tjänster är sådant som inte ingår i revisionsuppdrag, revisionsverksamhet eller skatterådgivning.

Not 3 Personal	Koncernen 2013	2012	Moderbolaget 2013	2012
<i>Medelantal anställda</i>				
Medelantalet anställda bygger på av bolaget betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid.				
Medelantal anställda har varit varav kvinnor	198,00 110,00	183,00 107,00	156,00 82,00	179,00 104,00
<i>Löner, ersättningar m.m.</i>				
Löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader har utgått med följande belopp:				
Styrelse och Verkställande direktör				
Löner och ersättningar	2 300	2 284	2 300	2 284
Pensionskostnader	160	160	160	160
	2 460	2 444	2 460	2 444

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Löner och ersättningar	92 145	72 696	78 776	71 080
Pensionskostnader	5 998	5 903	5 612	5 826
	<u>98 143</u>	<u>78 599</u>	<u>84 388</u>	<u>76 906</u>
Sociala kostnader	28 115	23 313	24 502	22 780
Summa styrelse och övriga	<u>128 718</u>	<u>104 356</u>	<u>111 350</u>	<u>102 130</u>

Könsfördelning i styrelse och företagsledning

Antal styrelseledamöter, varav kvinnor	7 4	7 4	7 4	7 4
Antal övriga befattningshavare inkl. VD, varav kvinnor	17 11	17 12	13 7	15 11

Not 4 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgång	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Realisationsresultat	32	0	32	0
Nedskrivningar	-60	-51	-42	-51
	<u>-28</u>	<u>-51</u>	<u>-10</u>	<u>-51</u>

Not 5 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Räntor	267	569	202	505
	<u>267</u>	<u>569</u>	<u>202</u>	<u>505</u>

Not 6 Räntekostnader och liknande resultatposter	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Räntekostnader	100	14	96	5
	<u>100</u>	<u>14</u>	<u>96</u>	<u>5</u>

Not 7 Skatt på årets resultat	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Aktuell skatt	1 627	3 494	1 627	3 105
Uppskjuten skatt	-40	400	0	0
	<u>1 587</u>	<u>3 894</u>	<u>1 627</u>	<u>3 105</u>

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 8 Byggnader och mark

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Ingående anskaffningsvärde	29 468	15 074	29 468	15 074
Inköp	10 841	14 394	10 841	14 394
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	40 309	29 468	40 309	29 468
Ingående avskrivningar	-524	-252	-524	-252
Årets avskrivningar	-467	-272	-467	-272
Utgående ackumulerade avskrivningar	-991	-524	-991	-524
Utgående redovisat värde	39 318	28 944	39 318	28 944
Redovisat värde byggnader	23 474	17 995	23 474	17 995
Redovisat värde mark	15 844	10 949	15 844	10 949
	39 318	28 944	39 318	28 944

Avskrivningar enligt plan beräknas på en nyttjandeperiod av 50 år.

Taxeringsvärde

Taxeringsvärdet för bolagets fastigheter:
varav byggnader:

13 206	4 889	13 206	4 889
7 381	2 366	7 381	2 366

Not 9 Inventarier, verktyg och installationer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Ingående anskaffningsvärde	7 610	7 397	7 549	7 336
Inköp	298	1 103	297	1 103
Försäljning/utrangeringar	0	0	-1 379	-890
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 908	8 500	6 467	7 549
Ingående avskrivningar	-4 611	-4 264	-4 583	-4 248
Försäljning/utrangeringar	0	0	931	678
Årets avskrivningar	-1 068	-1 025	-1 006	-1 013
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 229	-3 211	-4 658	-4 583
Utgående redovisat värde	5 679	5 289	1 809	2 966

Avskrivningar enligt plan beräknas på en nyttjandeperiod av 5 år.

v/

AB Vårlyjus

Org.nr. 556485-4791

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR**Not 10 Andelar i koncernföretag**

Företag	Säte	Antal/Kap. andel %	2013-12-31 Redovisat värde	2012-12-31 Redovisat värde
Organisationsnummer Vårlyjus Sol AB 556590-9529	Stockholm	100	5 406	5 406
Torsättra Vård AB 556748-8985	Stockholm	100	100	100
			<u>5 506</u>	<u>5 506</u>

Uppgifter om eget kapital och resultat

	Eget kapital	Resultat
Vårlyjus Sol AB	3 416	0
Torsättra Vård AB	100	0

Not 11 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Bokfört värde	9 074	13 140	7 060	11 108
Marknadsvärde	9 093	13 120	7 065	11 097

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Förutbetalda hyror	2 551	2 155	1 501	2 063
Övriga poster	1 563	1 810	1 513	1 810
	<u>4 114</u>	<u>3 965</u>	<u>3 014</u>	<u>3 873</u>

**Not 13 Eget kapital
Koncernen**

	Aktiekapital	Bundna reserver	Fria reserver
Belopp vid årets ingång	5 000	17 980	36 293
Resultatdisp. enl. beslut av årsstämman:			
Förskjutning mellan bundna och fria reserver	0	-207	207
Årets vinst			4 458
Belopp vid årets utgång	<u>5 000</u>	<u>17 773</u>	<u>40 958</u>

Moderbolaget

	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital
Belopp vid årets ingång	5 000	5 000	34 871
Årets vinst			5 344
Belopp vid årets utgång	<u>5 000</u>	<u>5 000</u>	<u>40 215</u>

AB Vårlyjus

Org.nr. 556485-4791

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR**Not 14 Periodiseringsfond**

	Moderbolaget	
	2013-12-31	2012-12-31
Periodiseringsfond, taxering 2008	0	2 200
Periodiseringsfond, taxering 2009	2 100	2 100
Periodiseringsfond, taxering 2010	3 000	3 000
Periodiseringsfond, taxering 2011	2 430	2 430
Periodiseringsfond, taxering 2012	2 420	2 420
Periodiseringsfond, taxering 2013	3 930	3 930
Periodiseringsfond beskattningsår 2013	2 290	
	<hr/>	<hr/>
	16 170	16 080
Uppskjuten skatt i obeskattade reserver	3 557	3 538

Not 15 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Upplupna semesterlöner	2 941	2 318	2 169	2 261
Upplupna sociala avgifter	974	932	725	915
Särskild löneskatt på pensionskostnader	2 924	2 867	2 812	2 818
Förutbetalda intäkter	0	645	0	645
Övriga poster	3 124	3 635	2 638	3 592
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	9 963	10 397	8 344	10 231

W

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Styrelsens uttalande med anledning av bestämmelserna i Kommunallagen 6 kap, 1 a §

Styrelsen ska i årliga beslut för varje sådant aktiebolag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ Kommunallagen pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Styrelsens bedömning är att AB Vårlyjus verksamhet under räkenskapsåret 2013 varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Ägare, styrelse, revisorer och VD

AB Vårlyjus bildades den 22 mars 1994 vid en konstituerande stämma. Ägare utgör kommunerna i Stockholms län förutom Stockholms stad.

Årsstämma hölls den 7 maj 2013.

Vid stämman utsågs följande styrelseledamöter:

Eva Öhbom Ekdahl
Liselott Vahermägi
Pehr-Ove Granfalk
Leif Pettersson
Monica Brohede Tellström
Per-Axel Eriksson
Kerstin Lidman

Vidare utsågs följande ersättare:

Andreas Jonsson
Thomas Ardenfors
Margareta Heimer
Liz Trana
Julietta Laurin

Vid bolagsstämman valdes Birgitta Johansson Vognsen till revisor och Christer Forsberg till revisorssuppleant (revisorer väljs vart fjärde år).

Styrelsens ordförande har varit Eva Öhbom Ekdahl sedan 11 maj 2005. From 1 april 2007 är Christer Halldelius anställd som verkställande direktör.

AB VårLjus
Org.nr. 556485-4791

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

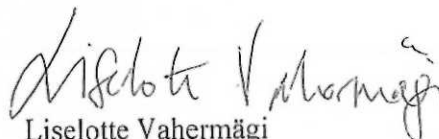
Styrelsens och verkställande direktörens underskrifter

AB VårLjus styrelse överlämnar föreliggande årsberättelse och bokslut till årsstämman.

Stockholm 2014 - 03 - 19

Eva Öhbom Ekdahl
Styrelsens ordförande

Liselotte Vahermägi
Styrelsens vice ordförande

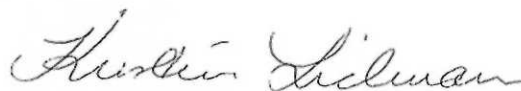
Pehr-Ove Granfalk

Monica Brohede Tellström

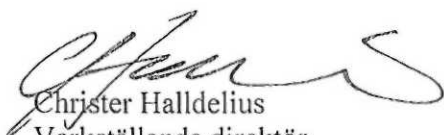
Per-Axel Eriksson

Kerstin Lidman

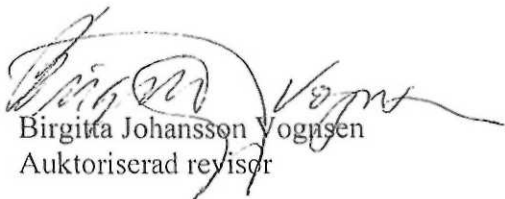

Leif Pettersson

Christer Halldelius
Verkställande direktör

Min årsredovisning har lämnats 2014 - 04 - 10

Birgitta Johansson Yngsten
Auktoriserad revisör

Revisionsberättelse

Till årsstämman i AB Vårlyus, org. nr 556485-4791

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för AB Vårlyus för år 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för AB Vårlyus för år 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 10 april 2014

Birgitta Johansson Vognsen
Auktoriserad revisor

ÅRSREDOVISNING

2013-01-01--2013-12-31

för

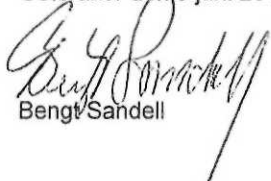
Brännbacken Återvinning AB
556238-2753

Årsredovisningen omfattar:	Sida
Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Tilläggsupplysningar	6

FASTSTÄLLELSEINTYG

Undertecknad styrelseledamot intygar härmed, dels att denna kopia av årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkningen fastställts på årsstämma den 9 juni 2014. Stämman beslöt tillika godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition.

Österåker den 9 juni 2014

Bengt Sandell

ÅRSREDOVISNING

2013-01-01--2013-12-31

för

Brännbacken Återvinning AB
556238-2753

Årsredovisningen omfattar:

Förvaltningsberättelse
Resultaträkning
Balansräkning
Tilläggsupplysningar

Sida

1
3
4
6

Brännbacken Återvinning AB
556238-2753

ÅRSREDOVISNING FÖR BRÄNNBACKEN ÅTERVINNING AB

Styrelsen och verkställande direktören för Brännbacken Återvinning AB avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2013-01-01--2013-12-31.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Nya redovisningsprinciper

Detta är Brännbacken Återvinning ABs första årsredovisning upprättad enligt BFNAR 2012:2 Årsredovisning och Koncernredovisning ("K3"). Se Tilläggsupplysningar för ytterligare information.

Verksamhetens art och inriktning

Bolaget bedriver verksamhet inom miljövårdsområdet med tyngdpunkt på drift av Brännbackens avfallsbehandlingsanläggning.

Bolaget har inga egna anställda. Verksamheten bedrivs med underentreprenörer.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter dess slut

Arbetet med att sluttäcka deponin har fortsatt under 2013. Deponin beräknas vara sluttäckt vid utgången av 2015. I november startades dotterbolaget Brännbacken Fastigheter AB. Pågående nyinvesteringar uppgick under året till 4 463 tkr (0).

Ägarförhållanden

Bolagets säte är i Österåkers kommun, Stockholms län. Bolaget ägs till 90,1 % av Ragn-Sells AB, organisationsnummer 556057-3452, med säte i Stockholm kommun, resterande 9,9 % ägs av Österåkers kommun.

Omsättning, resultat och ställning ¹ (TSEK)

	2013	2012	2011	2010	2009
Nettoomsättning	4 927	8 971	23 215	19 739	14 123
Rörelseresultat	-1 221	-812	12 737	10 443	3 442
Resultat e. finansiella poster	-1 033	-313	13 176	10 486	3 473
Balansomslutning	45 880	48 900	58 830	36 694	37 977
Soliditet (%)	3,2%	3,0%	2,5%	4,0%	3,9%

Soliditet

Eget kapital plus kapitalandelar av obeskattade reserver i procent av balansomslutningen.

¹ Från och med januari 2013 tillämpar företaget BFNAR 2012:1 Årsredovisning och Koncernredovisning ("K3").

Omräkning av tidigare år har ej skett. Tidigare tillämpade företaget Årsredovisningslagen samt allmänna råd och rekommendationer från Bokföringsnämnden och FAR.

Brännbacken Återvinning AB
556238-2753

Förslag till vinstdisposition (tusental kronor)

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel

Balanserat resultat	249
Årets resultat	25
	<u>274</u>

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att

i ny räkning balanseras

	<u>274</u>
	<u>274</u>

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till nedanstående resultat- och balansräkningar samt tilläggsupplysningar. Alla belopp uttrycks i tusental svenska kronor där ej annat anges.

1

Brännbacken Återvinning AB
556238-2753

RESULTATRÄKNING	Not	2013-01-01 2013-12-31	2012-01-01 2012-12-31
Nettoomsättning		4 927	8 971
Kostnad för sålda varor		-5 627	-8 424
Bruttoresultat	1	-700	547
Försäljningskostnader		-59	-49
Administrationskostnader		-462	-1 306
Övriga rörelseintäkter		-	11
Övriga rörelsekostnader		-	-15
Rörelseresultat	2	-1 221	-812
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter från koncernföretag		196	508
Ränteintäkter och liknande resultatposter		3	2
Räntekostnader och liknande resultatposter		-11	-11
Resultat efter finansiella poster		-1 033	-313
Bokslutsdispositioner	3	1 058	-
Skatt på årets resultat	4	0	78
ÅRETS RESULTAT		25	-235

1

Brännbacken Återvinning AB
556238-2753

BALANSRÄKNING

Not 2013-12-31 2012-12-31

TILLGÅNGAR**Anläggningstillgångar****Materiella anläggningstillgångar**

Mark		3 496	3 496
Markanläggningar	5	760	873
Maskiner och inventarier	6	0	0
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	7	4 463	-
		8 719	4 369

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i koncernföretag	8	50	0
		50	0

Summa anläggningstillgångar

8 769 4 369

Omsättningstillgångar**Kortfristiga fordringar**

Kundfordringar		239	249
Fordringar hos koncernföretag		36 867	44 060
Övriga fordringar		5	17
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		-	205
		37 111	44 531

Summa omsättningstillgångar

37 111 44 531

SUMMA TILLGÅNGAR

45 880 48 900

1

Brännbacken Återvinning AB
556238-2753

BALANSRÄKNING	Not	2013-12-31	2012-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	9		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (10 000 aktier)		1 000	1 000
Reservfond		200	200
		1 200	1 200
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		249	484
Årets resultat		25	-235
		274	249
Summa eget kapital		1 474	1 449
Avsättningar	10	26 321	29 768
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 136	769
Skulder till koncernföretag		16 287	16 340
Övriga kortfristiga skulder		71	23
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	591	551
		18 085	17 683
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		45 880	48 900
POSTER INOM LINJEN			
		2013-12-31	2012-12-31
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

1

Brännbacken Återvinning AB
556238-2753

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Allmän information

Brännbacken Återvinning AB med organisationsnummer 556238-2753 är ett aktiebolag registrerat i Sverige med säte i Österåker Kommun.

Adressen till huvudkontoret är Box 952, 191 29 Sollentuna. Företagets bedriver huvudsakligen skötsel och drift av deponier samt avfallsbehandling.

Moderföretaget i den största koncernen som Brännbacken Återvinning AB är dotterföretag till är Ragn-Sellsföretagen AB, org.nr 556791-7355, med säte i Sollentuna kommun.

Företagets redovisningsvaluta är svenska kronor (SEK).

Redovisningsprinciper

Företaget tillämpar Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och Koncernredovisning ("K3").

Detta är första året företaget tillämpar K3 och eftersom årsredovisningen presenterar ett års jämförelsesiffror har övergångsdatum fastställts till den 1 januari 2012. Företaget tillämpade tidigare Årsredovisningslagen samt allmänna råd och rekommendationer från Bokföringsnämnden och FAR.

Vid övergången till K3 har bestämmelserna i kapitel 35 *Första gången detta allmänna råd tillämpas*, tillämpats vilket kräver att företag tillämpar K3 retroaktivt. Det finns emellertid ett antal frivilliga och obligatoriska undantag från denna generella regel, vilka syftar till att underlätta övergången till K3. Övergången till K3 har efter tillämpning av kapitel 35 ej medfört några väsentliga förändringar och redovisningsprinciperna bedöms överensstämma med tidigare tillämpade redovisningsprinciper. Någon omräkning av jämförelsesiffrorna 2012 har därmed inte varit aktuell.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och när huvudsakligen alla risker och rättigheter som är förknippade med ägandet övergått till köparen, vilket normalt inträffar i samband med leverans.

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Skatter

Periodens skattekostnad eller skatteintäkt består av aktuell och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är den skatt som beräknas på det skattepliktiga resultatet för en period. Uppskjuten skatt beräknas utifrån den s.k. balansansatsen, vilket innebär att en jämförelse görs mellan redovisade och skattemässiga värden på bolagets tillgångar respektive skulder. Skillnaden mellan dessa värden multipliceras med aktuell skattesats, vilket ger beloppet för den uppskjutna skattefordringen/skulden. Uppskjutna skattefordringar redovisas i balansräkningen i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga resultat.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna är redovisade till anskaffningskostnad med avdrag för planmässiga avskrivningar baserade på en bedömning av tillgångarnas beräknade nyttjandeperiod.

Då skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter bedöms vara väsentlig, delas tillgången upp på dessa komponenter.

1

Brännbacken Återvinning AB
556238-2753

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar kostnadsförs så att tillgångens anskaffningsvärde, eventuellt minskat med beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut, skrivs av linjärt över dess bedömda nyttjandeperiod. Om en tillgång har delats upp på olika komponenter skrivs respektive komponent av separat över dess nyttjandeperiod. Avskrivning påbörjas när den materiella anläggningstillgången kan tas i bruk. Materiella anläggningstillgångars nyttjandeperioder uppskattas till:

Markanläggningar	5 %
Maskiner och inventarier	20 - 33 %

Skillnaden mellan avskrivningar enligt plan och bokförda avskrivningar är redovisade som bokslutsdisposition.

Fordringar

Fordringar är redovisade till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när bolaget har ett befintligt åtagande som är hänförligt till en inträffad händelse och som troligt kommer att resultera i ett utföde av resurser som kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Avsättningar för slutåterställningskostnader reserveras löpande under deponins livslängd enligt fastställd återställningsplan. I takt med sluttäckning av deponin reduceras avsättningen.

Brännbacken Återvinning AB
556238-2753

Noter

Not 1 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

	2013	2012
Inköp	58,1%	45,7%
Försäljning	87,3%	83,6%

Not 2 Avskrivningar m m på materiella och immateriella anläggningstillgångar

	2013	2012
Kostnad för sålda varor	113	113
Summa	113	113

Not 3 Bokslutsdispositioner

	2013	2012
Mottagna koncernbidrag	1 058	-
Avskrivningar utöver plan	-	-
Summa	1 058	-

Not 4 Skatt på årets resultat

	2013-12-31	2012-12-31
Aktuell skatt	0	78
Redovisad skatt	0	78
Följande komponenter ingår i skattekostnaden:		
Resultat före skatt	25	-313
Skatt enligt gällande skattesats, 22% (26,3)	-6	82
Skatteeffekt av icke skattepliktiga intäkter	6	2
Övrigt	-	-6
Redovisad skatt	0	78

Not 5 Markanläggningar

	2013-12-31	2012-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 475	2 475
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 475	2 475
Ingående avskrivningar enligt plan	-1 602	-1 489
Försäljningar/utrangeringar	-	-
Årets avskrivningar enligt plan	-113	-113
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 715	-1 602
Utgående planenligt restvärde	760	873

1

Brännbacken Återvinning AB
556238-2753

Not 6 Maskiner och inventarier

	2013-12-31	2012-12-31
Ingående anskaffningsvärde	4 696	4 696
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 696	4 696
Ingående avskrivningar enligt plan	-4 696	-4 696
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 696	-4 696
Utgående planenligt restvärde	0	0

Not 7 Pågående nyanläggningar

	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	0	0
Inköp	4 463	0
Utgående anskaffningsvärde	4 463	0

Not 8 Andelar i koncernföretag

	2013-12-31	2012-12-31	
Ingående anskaffningsvärde	0	-	
Årets anskaffning	50	-	
Utgående anskaffningsvärde	50	-	
Företagets namn	andelar	Kapitalandel	Bokfört värde
Brännbacken Fastigheter AB	500	100 %	50
	Org.nr	Säte	
	556947-6368	Österåker kommun	

Not 9 Förändring i eget kapital

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital	
	Aktie- kapital	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	1 000	200	484	-235
Vinstdisposition enligt beslut vid årets bolagsstämma			-235	235
Årets resultat				25
Utgående balans	1 000	200	249	25

Not 10 Avsättningar

	2013-12-31	2012-12-31
Ingående avsättning för slutåterställning 1)	29 768	32 215
Årets ianspråktagande av avsättning	-3 447	-2 447
Utgående avsättning för slutåterställning	26 321	29 768

1) Avsättning avser framtida kostnader för hantering av lakvatten från avfallsupplag och för slutåterställning av deponi

1

Brännbacken Återvinning AB
556238-2753

Not 11 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2013-12-31	2012-12-31
Behandlingsavgifter	551	500
Revisionsarvode	40	51
Summa	591	551

Österåker den 9 juni 2014

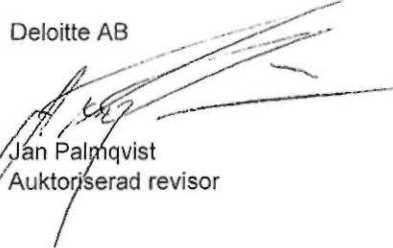

Sture Olsson
Styrelsens ordförande

Göran Bergander

Bengt Sändell
Verkställande Direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 9 juni 2014

Deloitte AB

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i Brännbacken Återvinning AB Organisationsnummer 556238-2753

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Brännbacken Återvinning AB för räkenskapsåret 2013-01-01 - 2013-12-31.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Brännbacken Återvinning ABs finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Brännbacken Återvinning AB för räkenskapsåret 2013-01-01 - 2013-12-31.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granska om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 9 januari 2014
Deloitte AB

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

Granskningsrapport

Till årsstämman i Brännbackens Återvinning Aktiebolag

Org nr 556238-2753

Jag har granskat bolagets verksamhet under 2013

Granskningen har utförts enligt aktiebolagen och god revisionsred i kommunal verksamhet.

Det innebär att jag planerat och genomfört granskning för att i rimlig grad försäkra mig om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig. Min granskning har utgått från de beslut ägare fattat och har inriktats på att granska att besluten verkställts samt att verksamheten håller sig inom de ramar som bolagsordningen anger. Jag anser att min granskning ger mig rimlig grund för mitt uttalande nedan.

Jag bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Jag finner därför inte anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

Österåker 2/6 2014

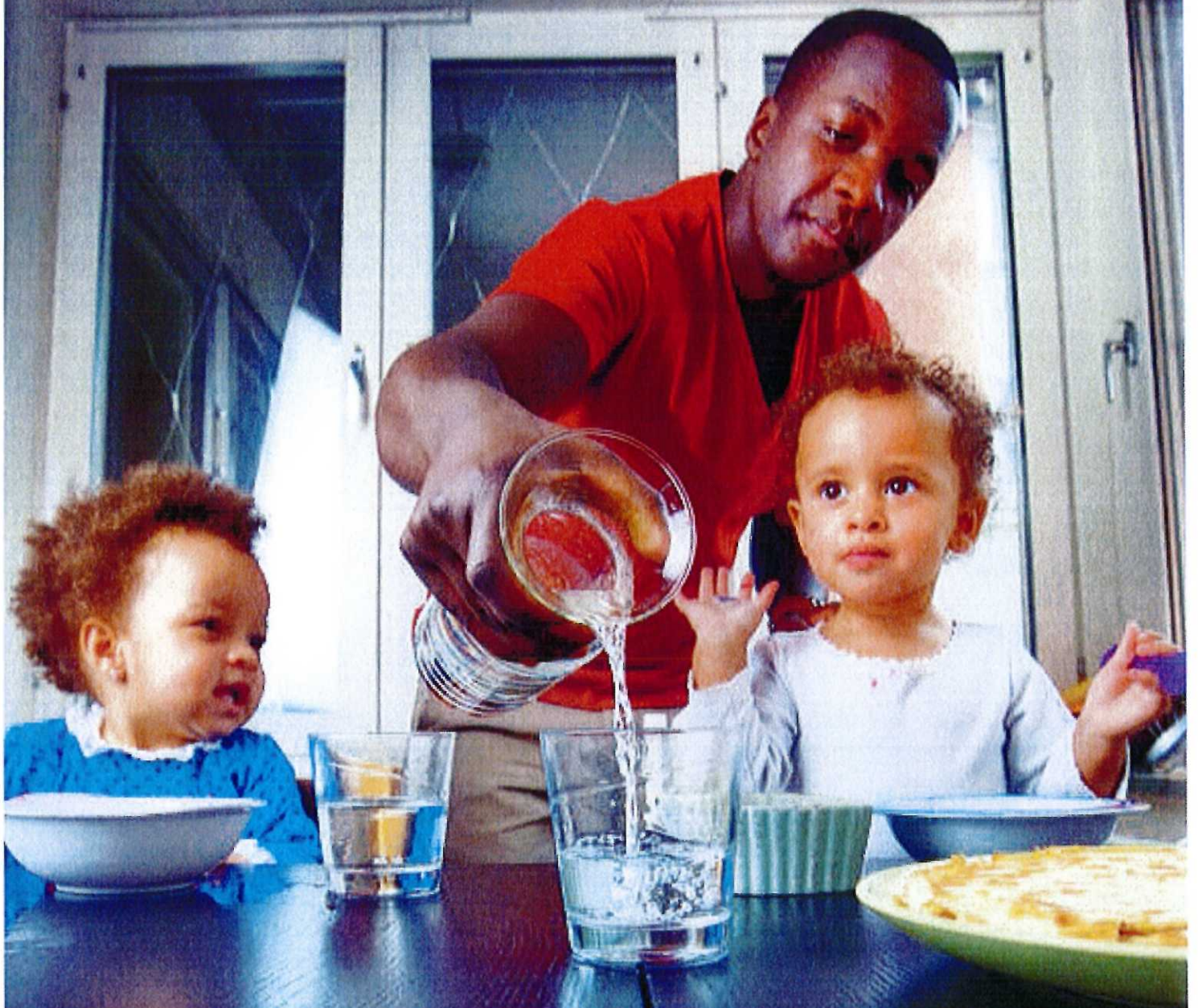
Bengt Olin

Av fullmäktige i Österåkers kommun utsedd lekmannarevisor

Bilagor 3

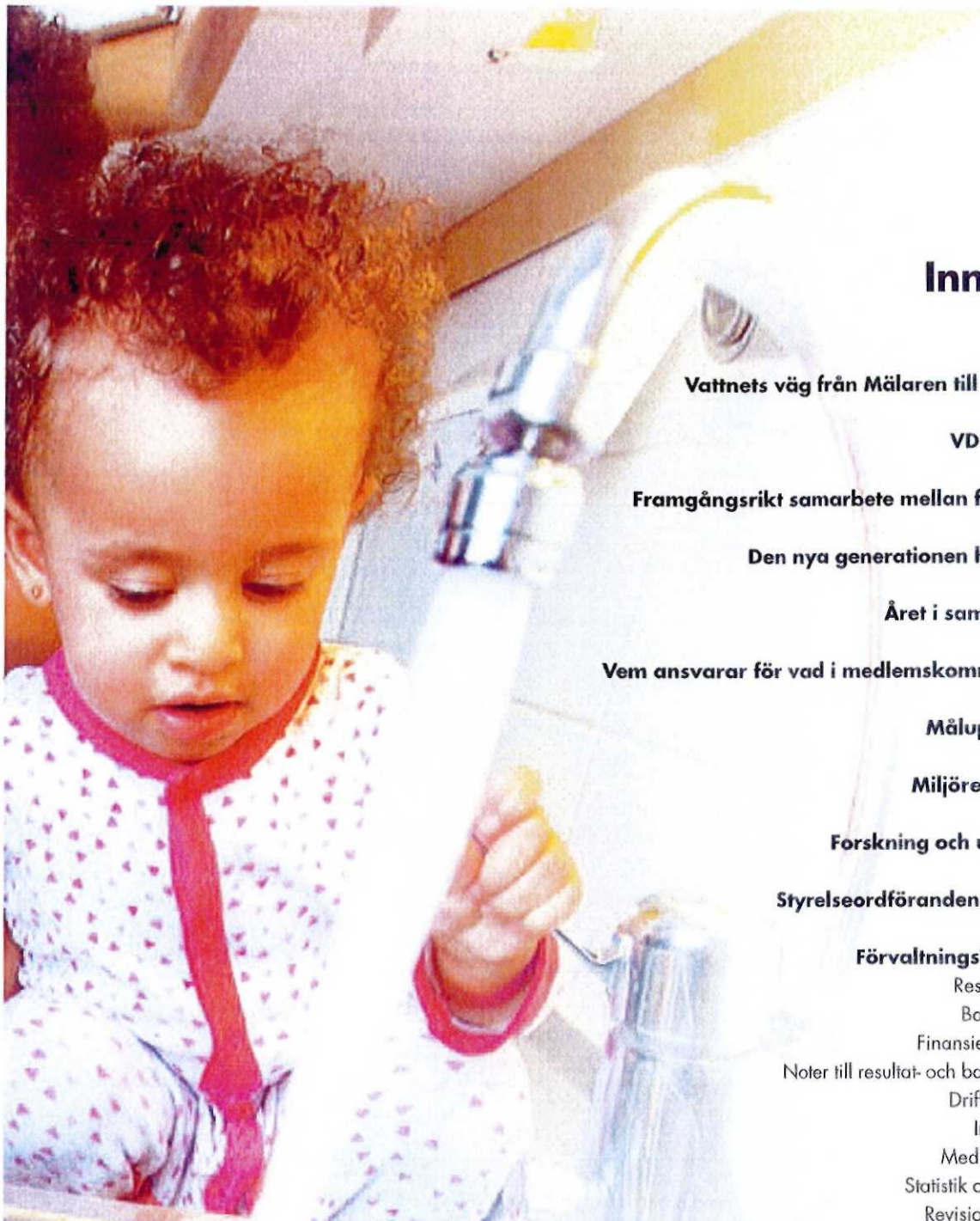
Årsredovisning 2013

Vattnets väg – från Mälaren till Östersjön

**Var kommer vattnet ifrån
och vart tar det vägen?**

Innehåll

Vattnets väg från Mälaren till Östersjön 4

VD har ordet 7

Framgångsrikt samarbete mellan förbunden 9

Den nya generationen har anlänt 13

Året i sammandrag 17

Vem ansvarar för vad i medlemskommunerna? 21

Måluppföljning 22

Miljöredovisning 24

Forskning och utveckling 26

Styrelseordföranden har ordet 27

Förvaltningsberättelse 28

Resultaträkning 34

Balansräkning 35

Finansieringsanalys 36

Noter till resultat- och balansräkning 37

Driftredovisning 41

Investeringar 42

Medlemsandelar 43

Statistik och nyckeltal 44

Revisionsberättelse 46

Från Mälaren till kranen 47

Norrvatten på fem sekunder

Norrvatten producerar och distribuerar dricksvatten av hög kvalitet till mer än en halv miljon människor i 14 medlemskommuner i norra Storstockholm. Vi genomför även analyser av vattenprover i vårt ackrediterade laboratorium, samt erbjuder tjänster för läcksökning och vattenmätarservice. Vi är Sveriges fjärde största dricksvattenproducent.

Vår vision

En tillförlitlig och effektiv produktion och distribution av dricksvatten enligt kvalitetskrav idag och i framtiden.

© Norrvatten 2014. Producerad av Society Kommunikationsbyrå AB och Norrvatten.

Foto: Björn Leijon, Thomas Henrikson (sid 15) samt Håkan Ignell (sid 24-25).

Illustrationer: Jan Rojmar, sid 4-5 och 21, Mario Saluiskij/Illustrerad Teknik, sid 47 samt Lukas Möllersten, sid 48.

Svanenmärkt trycksak av Åtta45 Tryckeri AB, maj 2014.

Vattnets väg från Mälaren till Östersjön

Mellan sött och salt befinner sig Norrvatten och Käppalaförbundet. Norrvatten sysslar med dricksvatten och Käppalaförbundet med avloppsrening. Två skilda verksamheter som ändå har så mycket gemensamt. Det handlar om två av samhällets viktigaste funktioner. Om hälsa och miljö. Långsiktiga perspektiv. Forskning och utveckling. Ett hållbart samhälle. Kretslopp. I årets årsredovisning bjuder vi in till en färd från Mälaren till Östersjön, just för att du ska få en bättre helhetssyn över vattnets väg.

Illustrationen här ovan ger dig en första bild av hur allt hänger ihop. När du sedan vänder på bladet väntar ett antal nedslag längs vattnets väg, med start vid Mälaren, via vattenverket, ledningsnätet, hemmet, avloppsnätet, renings-

verket och slutligen ut i Östersjön. På sidan 21 knyter vi ihop säcken genom att visa en karta över vilka aktörer som finns i regionen och vilket ansvar de har.

Norrvatten producerar dricksvatten, världens viktigaste livsmedel. Ett livsmedel som dock tas så mycket för givet att det sällan får några rubriker. Annan än när något går fel och det inte kommer något vatten ur kranen. Eller det vatten som kommer måste kokas. Detta sker dock väldigt sällan. Det är många i Sverige som jobbar för en hållbar utveckling och för att du ska få rent vatten av högsta kvalitet i din kran. Dygnet runt, året om.

Du kan själv hjälpa till med det här arbetet. Helt enkelt genom att tänka på miljön och hur du använder ditt avlopp. För allt vatten ingår i ett evigt kretslopp. Det kommer tillbaka. Till dig och till framtida generationer.

1. Vattnet tas in från Mälaren.
2. Vattnet renas till dricksvattenkvalitet i ett vattenverk.
3. Dricksvattnet pumpas ut i vattenledningsnätet.
4. Rent dricksvatten används överallt i samhället. För både hushåll, industrier, sjukhus, skolor och kontor är vatten en nödvändig resurs.
5. Avloppsvattnet rinner och pumpas genom avloppsledningar till ett avloppsreningsverk.
6. Avloppsvattnet renas i ett avloppsreningsverk.
7. Det reade vattnet släpps ut i Östersjön.
Näring och energi i avloppsvattnet tas tillvara och omvandlas till biogas och gödsel/anläggningsjord.

Vattnets väg 1 – Vattnet tas från Mälaren

Allt börjar vid Mälaren, som är källan till Norrvattens dricksvatten. Processingenjören Kristina Dahlberg har full koll på vattenkvaliteten. Tack vare avancerade övervakningssystem skickas omedelbara larmsignaler vid en eventuell avvikelse. Dessutom pågår omfattande forskning kring Mälarens framtid, för att se hur den påverkas av allt från klimatförändringar och saltvatteninträngning till ökade utsläpp och föroreningar.

VD har ordet

Jag tror inte att det råder någon tvekan om att tillgången till vatten och avlopp tillhör de allra viktigaste tekniska försörjningssystemen i dagens samhälle. Men för folk i allmänhet är nog systemen ganska anonyma. Att det kommer dricksvatten när man vrider på kranen och att avloppsvattnet försvinner när man spolat toaletten anses i dag som en fullständig självklarhet. Sällan frågar man sig vem eller vilka som döljer sig bakom denna viktiga samhällsservice.

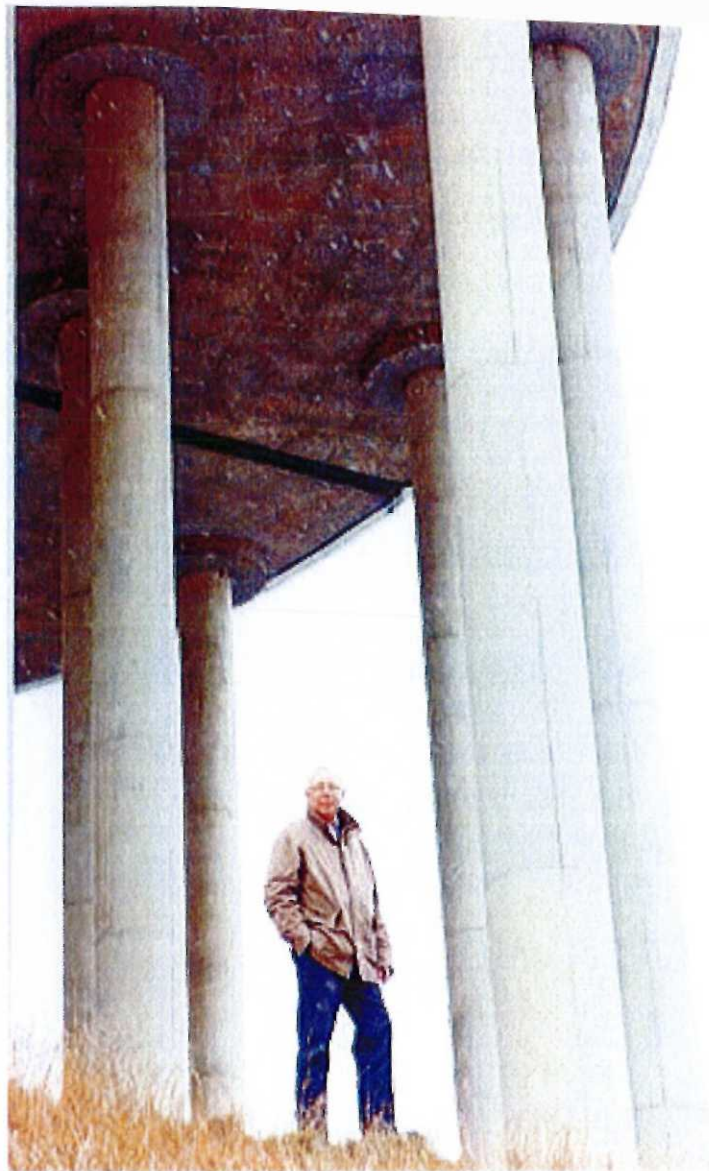
Dock händer det faktiskt att man ställs inför frågan vem som egentligen bär ansvaret för vattnet på dess väg från Mälaren till Saltsjön. Då är det med stolthet man kan svara att det är Norrvatten som producerar och distribuerar dricksvattnet till medlemskommunerna och att det är våra duktiga kollegor hos Käppalaförbundet som renar det nedsmutsade vattnet innan det släpps ut i Saltsjön. Däremellan ska vattnet förstas också passera genom kommunernas lokala ledningsnät för att hela systemet ska fungera.

Följdfrågan brukar då ofta bli – Är det verkligen mest rationellt att ha en sådan uppdelning?

Norrvatten har producerat och distribuerat dricksvatten sedan 1929 och 2013 var således det ättiofemte verksamhetsåret. Med facit i hand kan man konstatera att det under alla dessa år skett stora förändringar som påverkat både oss och VA-sektorn generellt.

Om man bara ser till vattenkonsumtionen, som fram till mitten av 1970-talet ökade och ökade, så har den nu minskat. På 1970-talet var den cirka 250 liter per person och dygn, i dag ungefär 160 liter. Det har för Norrvattens del inneburit minskade vattenintäkter och så kommer det att förbli så länge man behåller en helt rörlig avgiftsmodell. Förhoppningsvis kommer dock förslaget till ny förbundsordning som i skrivande stund är ute på remiss att ändra på detta.

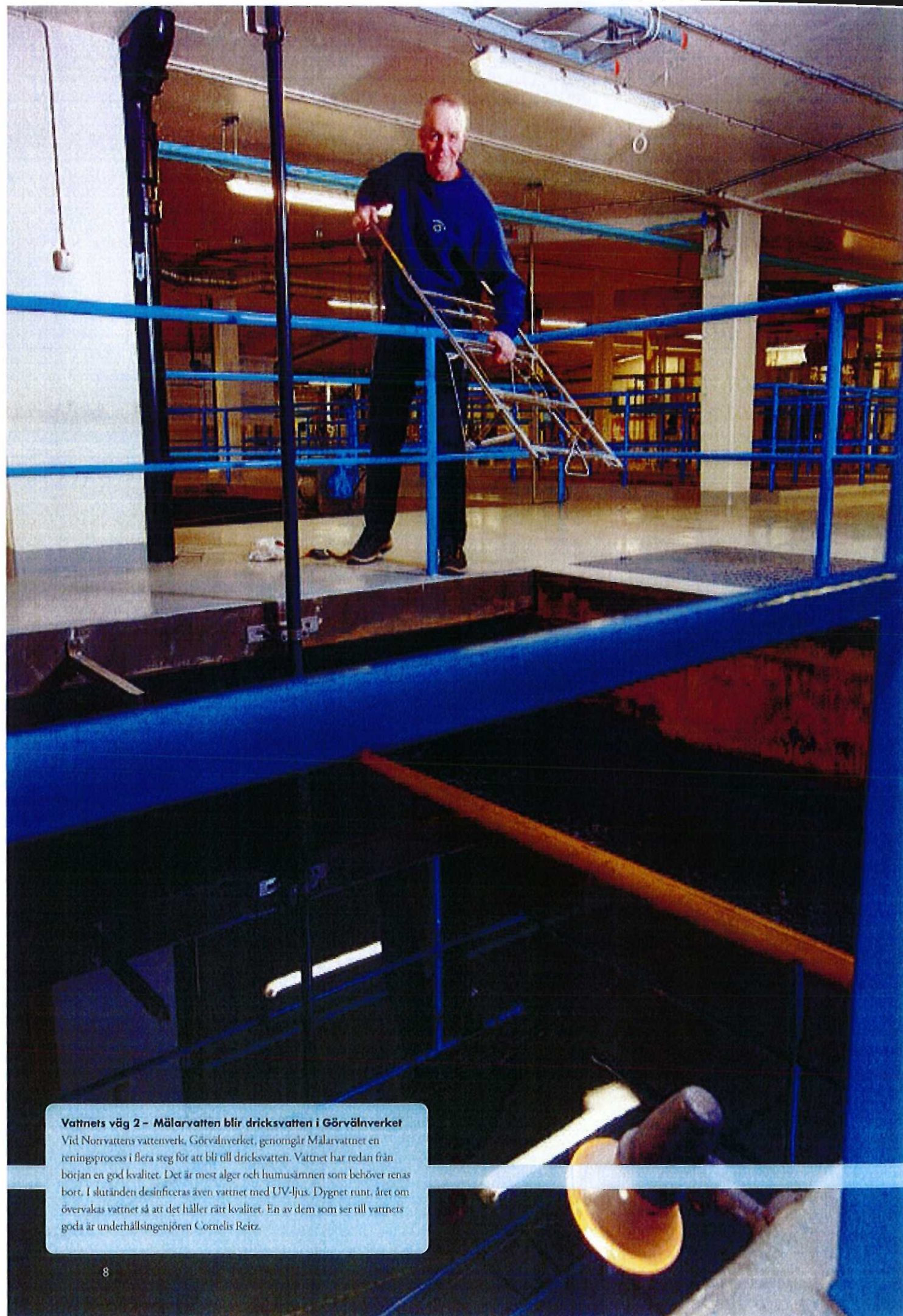
Under året har vi avyttrat vår förrådsroam i Bromsten. Som en följd av detta har verksamheten med att kontrollera och renovera vattenmätare lagts ut på entreprenad. De många projekt som pågår inom vårt verksamhetsområde och som huvudsakligen initierats av utomstående berör ofta våra huvudledningarna med allt vad det innebär för våra egna ingenjörer. Mycket fokus läggs också på bygget av den nya huvudvattenledningen till Norrtälje som nu är klar till två tredjedelar. Vårt nya vindkraftverk i Ockelbo har varit i drift under 2013 och satsningen har så här långt varit mycket lyckad då investeringen minskat våra energikostnader med cirka 2 Mkr.

Med fokus på framtiden kommer vi även i fortsättningen att anstränga oss för att så tidigt som möjligt kunna möta de stora utmaningar som vi står inför för att säkerställa en fortsatt bra produktion och distribution av dricksvatten. Vi utreder också möjligheterna till en förbättrad redundans till Sigtuna, Knivsta och Upplands-Bro kommuner. Redan nu förbereder vi oss också för att införa en ny reningsteknik i Görvälnverket till följd av konstaterade förändringar av råvattenkvaliteten i Mälaren.

Sammanfattningsvis lyckades vi med att hantera de många uppgifter som vi stod inför under 2013 på ett bra sätt, utan stopp i varken produktion eller distribution. Våra medarbetare har fortsatt gjort ett mycket bra jobb med som vanligt medlemskommunerna i fokus. Jag vill passa på att tacka var och en av Norrvattens medarbetare för deras starka engagemang och stöd under det gångna året.

Hans Håkansson
VD, Norrvatten

Vattnets väg 2 - Mälårvatten blir dricksvatten i Görvålverket

Vid Norrvattens vattenverk, Görvålverket, genomår Målarvatten en reningsprocess i flera steg för att bli till dricksvatten. Vattnet har redan från början en god kvalitet. Det är mest alger och humusämnen som behöver renas bort. I slutänden desinficeras även vattnet med UV-ljus. Dygnet runt, året om övervakas vattnet så att det håller rätt kvalitet. En av dem som ser till vattnets goda är underhållsingenjören Cornelis Reitz.

Framgångsrikt samarbete mellan förbunden

Norrvatten och Käppalaförbundet samarbetar framgångsrikt med varandra. Ett samarbete som startade redan i början av 2000-talet och som successivt har utökats. Ett samarbete som har inneburit lägre kostnader, högre kvalitet, minskad sårbarhet och en mer effektiv verksamhet.

Det hela började med att nya verkställande direktörer tillträdde på båda förbunden med något års mellanrum. De nya VD:arna, Per Manhem på Käppalaförbundet och Hans Håkansson på Norrvatten, träffades, gillade varandras värderingar och synsätt och hade lätt för att kommunicera med varandra.

– Jag ville öppna upp mellan förbunden eftersom det tidigare, som jag uppfattade det, inte hade förekommit så mycket samarbete, berättar Hans Håkansson.

I samma veva gick Käppalaförbundets ekonomichef i pension. Istället för att anställa en ny, hyrde förbundet in en ekonomikonstult. När sedan Norrvattens ekonomichef också slutade tog Norrvatten hjälp av samma konstult. Steget var därefter inte långt till att Norrvatten erbjöd konsulten en fast tjänst, men en tjänst där halva arbetstiden skulle förläggas på Käppalaförbundet. Ett avtal skrevs och så var det formella samarbetet igång.

– Våra organisationer liknar varandra. Vi är ungefär lika stora, med varsin stor produktionsenhet och kringliggande anläggningar. Vi har en liknande historia och till stor del samma ägare. Att jobba tillsammans känns naturligt, säger Per Manhem.

Efter att ha samarbetat några år inom området ekonomi såg förbunden ett behov av en professionell kompetens när det gällde kommunikation. År 2007 anställdes därför en informationsansvarig som delade sin tjänst mellan förbunden och två år senare tillkom en administrativ tjänst.

Extern utvärdering av samarbetet

Hösten 2010 fick konsultföretaget KPMG i uppdrag att genomföra en utredning kring samarbetet. Hur fungerade det egentligen i praktiken och vilka resultat hade det lett till? KPMG skulle även lämna förslag på områden där det

Annika Palmgren, administratör och Conny Nylund, IT-ansvarig, på en av sina två arbetsplatser.

fanns potential till ytterligare samarbete. Ett viktigt förslag i den utredning som presenterades våren 2011 var att satsa på gemensamma IT-strukturer och strategier samt administrativa system. Här såg KPMG en stor potential till förbättrad effektivitet men man bedömde också att det skulle innebära en rejäl kostnadsbesparing. En åtgärdsplan togs fram som förbunden sedan arbetat aktivt med att implementera, ett arbete som leds av den gemensamma IT-ansvarige som anställdes 2010.

Därefter har flera delade tjänster tillkommit och den strategiska delen av samarbetet har utvecklats. Man har infört gemensamma ledningsgruppsmöten ett par gånger per år då man avrapporterar hur samarbetet fungerar, diskuterar aktuella rekryteringar och upphandlingar, informerar om respektive verksamhet och lär känna varandra. Några chefer har ansvar för personal på båda förbunden. Vid några tillfällen har man även ordnat personalaktiviteter för samtlig personal.

Roligt med två arbetsplatser

I dagsläget är det ett tiotal anställda som fördelar sin arbetstid mellan Käppalaförbundet och Norrvatten. Hur är det då att jobba på två arbetsplatser?

– Det är roligt och fungerar bra att arbeta på två ställen. Det blir en naturlig variation i arbetsklimatet då jag ”byter” kolleger ett par dagar i veckan, berättar Annika Palmgren, administratör. Det är lätt att jämföra arbetssätt mellan organisationerna. Jag kan ta det bästa från mina båda arbetsplatser och hitta effektiviseringsmöjligheter. I och med att vi nu har gemensamma IT-system kan jag också komma åt alla program och handlingar oavsett var jag befinner mig.

Conny Nylund, IT-ansvarig, tillägger:

– Det är kul att vara med och bidra till ett ökat samarbete mellan förbunden. Vi lär av varandra. Två lite mindre organisationer kan inte ha kompetens inom alla områden, därför är detta en bra lösning. Fler användare gör det möjligt att skapa lite mer avancerade IT-lösningar än vad vi annars hade kunnat göra.

Samarbetet innebär alltså många fördelar. Förutom lägre kostnader har det lett till högre kvalitet, minskad sårbarhet och en mer effektiv verksamhet. Andra positiva effekter är att:

- En större organisation skapar utrymme för att ha egen specialistkompetens inom fler områden än tidigare. Behovet av externa konsulter minskar.
- Det är lättare att rekrytera kompetent personal och man kan erbjuda större möjligheter till utveckling för de anställda.
- Man kan genomföra gemensamma upphandlingar och inköp vilket leder till lägre kostnader. Det går även att förhandla fram bättre villkor för finansiering av till exempel lån.

Stor potential kvar att utnyttja

Men ännu finns det mer potential i samarbetet. Ett exempel på detta är att man fattat beslut om ett framtida samarbete kring eltjänster. En konsekvens av detta är att Käppalaförbundets avtal med ABB har sagts upp och att verksamheten kommer att skötas i egen regi från halvårsskiftet 2014. Inom laboratorieverksamheterna ser man rationaliseringsmöjligheter och att ett framtida samarbete även skulle kunna inkludera fler intressenter. Ett gemensamt laboratorium i regionen för både dricksvatten och avloppsvatten kanske kan vara ett möjligt framtidsscenario.

I framtiden kan man räkna med att både myndigheter och allmänhet kommer att ställa tuffare krav på verksamheterna. Processer och reningsteknik behöver utvecklas vilket i sin tur bland annat kommer att kräva ännu högre kompetens hos personalen. Är det då inte dags att slå samman förbunden till ett?

– Politikerna i våra ägarkommuner har sagt att vi gärna får gå vidare med samarbete i olika former, men att någon sammanslagning av förbunden inte är aktuell. Min bedömning är att det inte är ”moget” politiskt att ta det steget ännu. Jag tror dock att inom en överskådlig framtid kommer ett samgående att vara nödvändigt för att klara de kommande utmaningarna, avslutar Hans Håkansson.

Vattnets väg 3 - Dricksvattnet pumpas ut i ledningsnätet

Dricksvattnet levereras till kommunerna via ett 26 mil långt huvudledningsnät. Sex pumpstationer används för tryckstegring och åtta vattentorn utjämnar variationerna i vattenförbrukningen över dygnet. Leveranssäkerhet är ett honnörsord och de flesta kommuner får sitt vatten genom mer än en huvudledning. Ledningsnätet utvecklas och underhålls kontinuerligt. Här övervakar bygglederen Christer Thoursie transporten av en ny sjöledning i Edsviken.

Vattnets väg 4 - Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel

Varje person i ett hushåll använder i snitt 160 liter vatten per dygn. 60 liter används för personlig hygien, 30 liter för disk, 30 liter för toalettspolning, 20 liter för tvätt, 10 liter för dryck och mat och 10 liter för övrig användning. Enligt mamma Michaela brukar dock hälften av barnens badkarsvatten hamna på golvet.

Den nya generationen har anlänt

Louise Jansson, skiftingenjör och Göthe Winberg, styr- och regleringenjör.

Att säkerställa den framtida kompetensen pekats ut som en av de största utmaningarna inom VA-Sverige för närvarande. Men inte på Norrvatten. Där har generationsskiftet redan genomförts.

De senaste fem åren har 14 medarbetare lämnat Norrvatten på grund av ålderspension. Deras sammanlagda anställningstid på Norrvatten uppgick till 375 år. De har ersatts av nya medarbetare, som rekryterats både internt och externt. Vissa kommer direkt från skolvärdskapet, andra har arbetat några år inom liknande verksamheter.

Generations-skiftet har gått förvånansvärt smidigt på Norrvatten. Det finns flera möjliga förklaringar, bland annat en medveten satsning på internrekrytering. Norrvatten har även ett nära samarbete med en yrkeshögskola, vilket under-

lättar både rekrytering och vidareutbildningar.

– Vi är lyhörda för våra medarbetares önskemål om vidareutveckling, bekräftar Norrvattens produktionschef Bertil Johansson. Många gånger är det möjligt att finna nya utmaningar utan att behöva byta arbetsgivare.

Nya förutsättningar

Bertil berättar att en större omorganisation håller på att genomföras på Görvälnverket. En skillnad blir att dubbelbemannning införs på skiftet. Detta för att säkerställa att Norrvatten är en attraktiv arbetsgivare både för dagens och morgondagens medarbetare.

– Förr lockades betydligt fler av ensamarbete. Idag är den sociala aspekten viktigare. Det är viktigt att vi är flexibla och kan anpassa organisationen och våra tjänster efter nya förutsättningar, säger Bertil Johansson.

Görvålverket är en arbetsplats som uppskattas av både yngre och äldre medarbetare.

Bra mix

Göthe Winberg har varit Norrvatten trogen i många år. Den 31 mars 2014 gör han sin sista arbetsdag som styr- och regleringenjör på vattenverket. Sedan väntar pensionen. Under sina 17 år på Norrvatten har Göthe bland annat arbetat med att serva, underhålla och kalibrera instrument och styrutrustning, både på Görvålverket och yttre anläggningar som grundvattenverk, pumpstationer och vattentorn. Starkströmsarbeten har också tillhört vardagen, och vid behov har han även hoppat in som skiftingenjör.

– Det har varit 17 intressanta år, och jag har lärt känna många trevliga människor. Just nu tycker jag att vi har en bra mix av äldre och yngre medarbetare, säger Göthe.

Från skolbänken till skolbänken

Att det är en bra mix och trevlig stämning instämmer Louise Jansson i. Louise är 25 år och har jobbat ett drygt år på Norrvatten. Hon kom till Norrvatten direkt från KTH där hon studerade bioteknik med inriktning på miljö och industri. Under studietiden fick hon en ganska klar bild av vad hon efterfrågade hos sin första arbetsgivare.

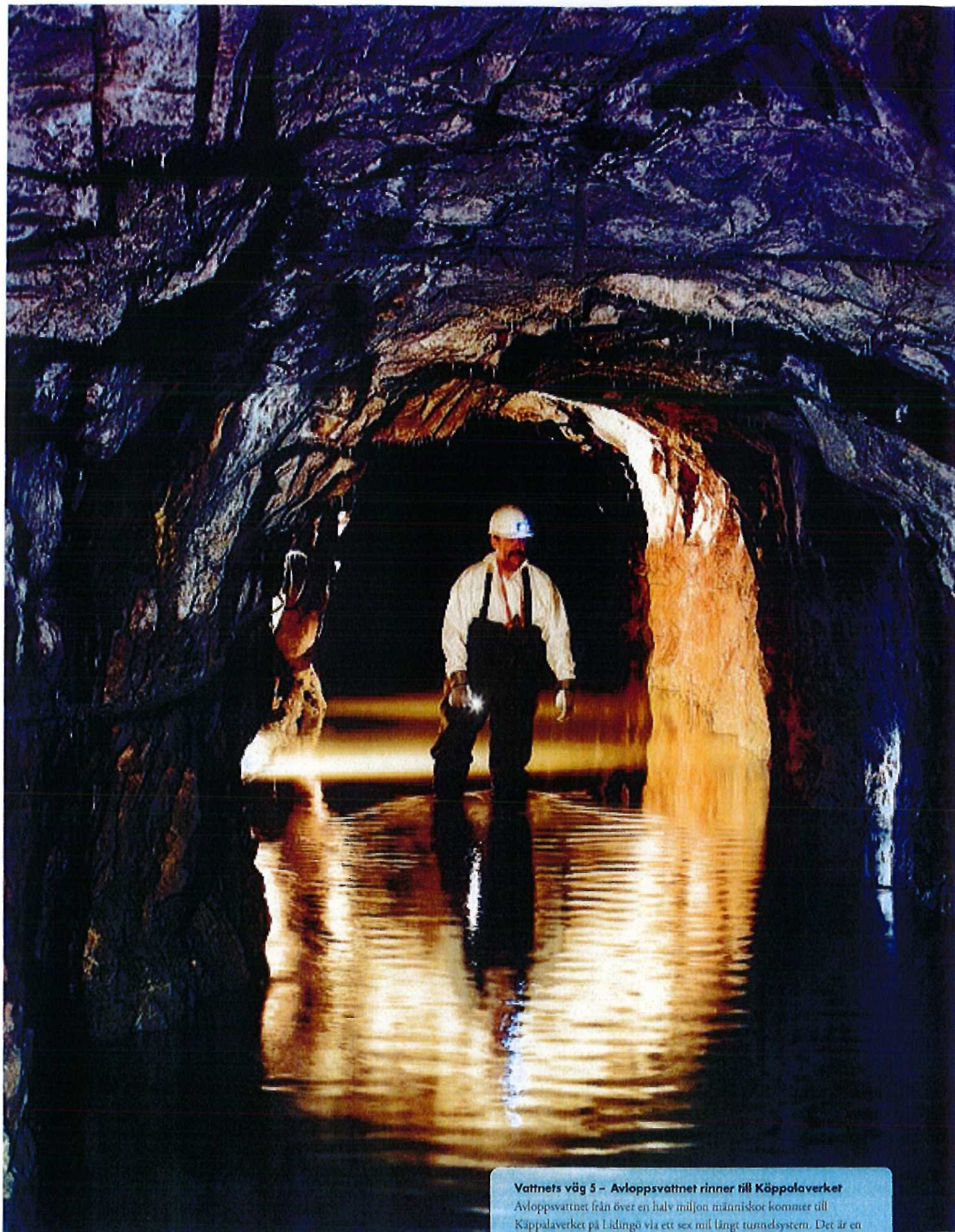
– Miljöfrågor har alltid känts viktiga för mig, och jag vill jobba med något jag kan stå för och känna stolthet över. Processindustrin lockade också lite extra. Jag gillar när det händer mycket. Det får inte bli för statiskt, säger Louise.

Öppet klimat

Norrvatten passade alltså ganska bra in i beskrivningen. Louise anställdes som skiftingenjör, men innan det var dags att börja jobba på allvar fick hon återvända till skolbänken. En två veckor lång diplomkurs i vattenrening arrangerad av Svenskt Vatten kombinerades med tio veckor internutbildning på Norrvatten. Och utbildningen bara fortsätter.

– Jag lär mig nya saker hela tiden. Vi har ett väldigt öppet klimat där alla delar med sig av sin kunskap, säger Louise.

Tiden som skiftingenjör blir inte särskilt långvarig för Louise del. Hösten 2014 börjar hon en ny roll som processingenjör, med särskilt fokus på miljöfrågor. Ytterligare ett exempel på att Norrvattens satsning på internrekrytering ger resultat.

Vattnets väg 5 - Avloppsvattnet rinner till Köppalaverket

Avloppsvattnet från över en halv miljon människor kommer till Köppalaverket på Lidingö via ett sex mil långt tunnelsystem. Det är en hel del avloppsvatten som rinner hit varje år. Närmare bestämt ungefär 50 miljoner kubikmeter. Det genomsnittliga flödet motsvarar sju fyllda badkar i sekunden. JanErik Berg är maskinist och känner tunnelsystemet som sin egen ficka.

Vattnets väg 6 - Avloppsvattnet renas i Käppalaverket

Käppalaverket är en underjordisk anläggning där reningen sker i stora bassänger insprängda i berg. Reningsprocessen består av flera steg och tar ett till två dygn. Genom mekanisk, biologisk och kemisk rening avlägsnas organiska föroreningar, fosfor och kväve från avloppsvattnet. Slam och biogas återförs till samhällets kretslopp. Slammet används som gödsel på åkrar och gasen som bränsle i SL:s bussar. Driftingenjör Tommy Söderstam lodar djupet i en av bassängerna.

Året i sammandrag

Hög vattenproduktion men sämre råvattenkvalitet

Norrvattens dricksvattenproduktion uppgick till 45,6 miljoner kubikmeter. Det var en ökning med 4 procent jämfört med föregående år och berodde i huvudsak på varmt och torrt väder. Produktionen vid Görvålverket var stabil och samtliga lagstadgade kvalitetskrav uppfylldes.

Vattenintäkterna blev 14,3 Mkr högre än 2012. Det berodde dels på den ökade produktionen men också på att förbundet höjde den vattenavgift som medlemskommunerna betalar med 20 öre, från 2,95 till 3,15 kr/m³.

Från mitten av april och långt in på hösten var kvaliteten på det inkommande råvattnet avsevärt sämre jämfört med ett normalår. Den förändrade kvaliteten berodde huvudsakligen på att isen på Mälaren la sig mycket tidigt, redan i december 2012, och detta i samband med stora nederbördsmängder under hösten 2012 medförde att den skiktning av vattnet som normalt sker efter isläggningen aldrig riktigt etablerades. För att klara reningskraven krävdes en betydligt större mängd fällningskemikalier i form av aluminiumsulfat än normalt, vilket ledde till ökade kostnader på cirka 1,5 Mkr. Även produktionen av vattenverksslam ökade vilket medförde högre kostnader för omhändertagande.

I början av året togs två nya dricksvattenpumpar i drift på Görvålverket. Efter en del uppstartsproblem har de fungerat mycket bra. Pumparna är betydligt mer energieffektiva än de gamla och deras varvreglering innebär också en stabilare drift med mindre variationer i flödet.

I maj inträffade en stor läcka på huvudledningsnätet vid Gottsunda utanför Åkersberga.

Miljövänlig el och lägre kostnader med eget vindkraftverk

På årets första dag togs Norrvattens eget vindkraftverk i drift. Det är placerat i en vindkraftspark på Fallåsberget i Ockelbo kommun. Frånsett ett planerat underhållsstopp i februari var tillgängligheten hög och kraftverket levde i stort sett upp till förväntningarna.

Under det första driftåret producerade verket 7 138 MWh miljövänlig el, vilket var nära det beräknade målvärdet. Det motsvarar ungefär en tredjedel av Norrvattens

totala elenergiförbrukning och innebär att elkostnaderna minskade med cirka 2 Mkr. Koldioxidutsläppen minskade med 5 711 ton jämfört med om elen skulle ha producerats med hjälp av fossila bränslen.

Norrvattens personal besökte vindkraftverket under ett medarbetarseminarium och även styrelsen gjorde ett besök.

Fokus på läcksökning

Att undersöka statusen på förbundets ledningsnät är angeläget. På så sätt kan man bland annat få uppgifter om läckage på nätet. Under året slutfördes den omfattande täthetskontrollen av huvudledningsnätet som påbörjades under 2012. Ledningssträckor har stängts av och därefter har eventuella tryckfall registrerats.

Traditionell läcksökning fungerar inte i alla sammanhang. För att lokalisera exakta läckagepunkter provades därför en ny metod för invändig läcksökning, så kallad "smartball", på en sträcka mellan Rydbo och Åkersberga, där läckage tidigare har konstaterats. Smartball fungerar som en sorts hydrofon som man skickar ner i ledningsnätet för att lyssna efter läckljud.

Läcksökarna hade svårigheter att arbeta under årets första månader på grund av mycket snö men läcksökte under resten av året i alla medlemskommuner utom Upplands-Bro.

Ökad drift- och leveranssäkerhet

Norrvatten arbetar aktivt med att förbättra drift- och leveranssäkerheten av dricksvatten till medlemskommunerna.

Efter flera års planering kom arbetena igång med att bygga den strategiskt viktiga sjöledningen som ska binda ihop ledningsnäten i Sollentuna och Solna och därmed öka drift- och leveranssäkerheten. I slutet av augusti gav Mark- och miljödomstolen Norrvatten tillstånd att förlägga ledningen, som är cirka 650 meter lång, mellan Rådan/Silverdal och Kaninholmen i Edsviken. Arbetena bedrivs inom Nationalstadsparken vilket medfört ett mer omfattande utrednings- och planeringsarbete än normalt. När ledningen tas i drift har Norrvatten förbättrat redundansen till, framför allt, den sydöstra delen av verksamhetsområdet.

I anslutning till Norrtäljeprojektet (se nästa sida) byggs också en redundansledning som ska säkra vattenleveranserna

till Vaxholm och Österåker. Denna ledning var nästan klar vid årsskiftet och tas i drift i slutet av februari 2014.

Utredning och diskussioner pågick kring möjligheterna till en förbättrad redundans till Sigtuna, Knivsta och Upplands-Bro i samband med att Upplands-Bro genomför ett ledningsprojekt i kommunen.

I samband med SL:s arbeten med nya Tvärbanan genom Solna lade Norrvatten om drygt 200 meter huvudvattenledning i anslutande Ankdammsgatan på grund av upprepade läckor på sträckan. De geotekniska förhållandena på plats var ganska besvärliga och omfattande spontningsarbeten genomfördes.

Vattenledningen till Norrtälje

Utbyggnaden av den nya huvudvattenledningen till Norrtälje fortgick enligt plan och har hittills genomförts till en lägre kostnad än beräknat. Projektet har som syfte att skapa en långsiktig och uthållig dricksvattenförsörjning och förse kommunens invånare med ett dricksvatten av hög kvalitet. Tidplanen förväntas hålla och Norrtäljes invånare kan räkna med att få Mälardammen i kranarna från halvårsskiftet 2015.

Vid årsskiftet var 40 km ledning färdiglagd av de totalt 60 km som ska byggas.

När ledningssträckan mellan Norrtälje stad och Sjöändan i Bergshamra var klar firades det med en symbolisk kranöppning vid Sjöändan den 13 juni. På plats fanns bland annat delar av Norrvattens styrelse och ledningsgrupp samt delar av Norrtäljes kommunledning.

I samband med projektet har omfattande arkeologiska utredningar och undersökningar genomförts genom Länsstyrelsen och Länsmuseibyrån. Resultatet är sammanställt i rapporter som finns tillgängliga på Länsmuseibyråns webbplats.

Vinnova-upphandling

Branschen har på senare tid upplevt problem med PE-ledningar i större dimensioner. Bland annat har elsvetsmuffarna som används vid sammanfogning av rören uppvisat brister. För att komma tillrätta med detta problem har ett antal VA-huvudmän, bland annat Norrvatten, bildat en förening vid namn 4S. Föreningen informerar om problembilden och driver frågan framåt. Under 2013 sökte, och fick, 4S pengar från Vinnova för att göra en innovationsupphandling i syfte att få fram bättre elsvetsmuffar. Upphandlingen avslutades under 2013 och själva arbetet med prototyper påbörjas i början av 2014.

Utsläppspunkter till Mälaren kartlades

Att skydda vattentäkterna är en viktig fråga för Norrvatten. Under året kartlades avrinningsområdet till Mälaren för att identifiera vilka områden som avvattnas till olika utsläppspunkter. Syftet är att få en bättre bild över de diffusa utsläppen till Mälaren samt snabbt kunna identifiera utsläppspunkt vid ett befarat utläckage av miljöfarligt ämne inom avrinningsområdet. Resultaten från kartläggningen är också tänkta att utgöra indata till en framtida hydrologisk modell för Mälaren.

Många vattenprover analyserades

Laboratoriet genomförde drift- och egenkontroll för Norrvatten, analyserade prover i enlighet med de avtal som finns med medlemskommunerna och tog emot prover från företag och privatpersoner. Man analyserade även prover från de utvecklingsprojekt som pågår på Görvälnverket. Totalt analyserades över 4 000 prover. Ytterst få avvikelser noterades.

Laboratoriet är ackrediterat av SWEDAC, vilket innebär att arbetet utförs opartiskt, korrekt och grundar på internationellt erkända standarder. Under 2013 fick laboratoriet förlängd ackreditering till och med februari 2015. Det innebär att laboratoriet på Görvälnverket upprätthållit sin ackreditering i över 20 år.

Tomt i Bromsten såldes

Norrvattens tomt i Bromsten, där vattenmätarverkstaden sedan länge haft sin verksamhet, såldes eftersom det ska byggas bostäder i området. Med anledning av detta genomfördes en utredning om vattenmätarverkstadens framtida verksamhet. Den rekommenderade att provning och renovering av vattenmätare skulle upphandlas och läggas ut på entreprenad från den 1 januari 2014.

Styrelsen beslutade enligt utredningens rekommendationer och en upphandling genomfördes före årsskiftet. Övrig verksamhet, det vill säga mätarbyten, uthyrning av mätare och viss service, blir kvar inom förbundet och de anställda får sina arbetsplatser på huvudkontoret i Sundbyberg. Verksamheten vid Bromsten lades ner och delar av inventarierna såldes.

Vinsten från tomtförsäljningen kommer dels att användas för att balansera tidigare års budgetunderskott, dels för att investera i en pilotanläggning för forskning på Görvälnverket.

Vattnets väg 7 – Det renade vattnet släpps ut i Östersjön

Det renade vattnet släpps ut på 45 meters djup i Halvkalssundet mellan Lidingö och Nacka. Trots att Käppalaverket är ett av världens mest effektiva reningsverk kan inte allt renas bort. Till exempel kemikalier, färg och läkemedelsrester, som till viss del följer med det renade vattnet ut i Östersjön eller blir kvar i slammet och belastar miljön. Käppalaförbundet arbetar med att påverka både företag och allmänheten att tänka på hur de använder avloppet. Miljöingenjören Marcus Frenzel är en av dem som jobbar med detta så kallade uppströmsarbete. Här tar han sig dock en ordentlig titt nedströms.

Förändringar i organisationen

För att öka robusthet och redundans inom produktions- och distributionsavdelningen genomfördes en utredning under våren som resulterade i ett beslut att sjosätta en ny organisation under 2014. Organisationsförändringen innebär i korthet att dubbelbemanning införs när det gäller skiftarbete samt att drift- och underhållsverksamheterna integreras.

Dessutom kommer underhållsarbetet att styras om så att det strategiska underhållet sköts av egen personal medan externa resurser får ta hand om det enklare underhållet. Detta leder till många fördelar. Sårbarheten minskar och organisationen blir mer robust, säker och effektiv. Kompetensen ökar också i och med att underhållspersonalen får ett utökat ansvarsområde och arbetsinnehåll. Det blir även möjligt att snabbt kunna åtgärda en del anläggningsproblem och därmed minska störningar i vattenproduktionen. Under 2014 kommer två nyrekryteringar att genomföras och förhoppningen är att kunna ta den nya organisationen i drift under hösten. Det nya arbetssättet förväntas också underlätta framtida rekryteringar.

Diskussioner har förts med Käppalaförbundet om att samordna förbundens el- och automationsarbete. Beslut har fattats om att på sikt integrera vissa funktioner för att på så sätt stärka kompetensen.

Vid årsskiftet bytte Informationsavdelningen namn till Kommunikationsavdelningen och består nu av två medarbetare, varav en är anställd på Käppalaförbundet. Detta ökar kapaciteten, minskar sårbarheten och ger större möjligheter att kommunicera vattnets väg från Mälaren till Östersjön.

Vattenmätarverkstadens verksamhet förändrades, se ovan.

Under hösten påbörjades arbetet med att rekrytera en ny VD eftersom nuvarande VD går i pension i slutet av 2014.

Arbete med förändrad avgiftsmodell

Under 2012 påbörjade Norrvatten ett arbete för att förändra gällande avgiftsmodell. Förbundet vill ersätta den nuvarande modellen där vattenavgiften är helt rörlig med en modell där 70 procent av avgiften är fast och 30 procent rörlig. Ett par medlemskommuner valde dock att inte godkänna det förslag som lades fram 2012 och förbundet fick därför i uppgift att ta ett större grepp i frågan.

Under 2013 har en utredning genomförts i samverkan med ägarkommunerna. Utredningen utmynnade i ett förslag på ny förbundsordning där bland annat förbundsfullmäktige föreslås bytas ut mot en direktion och där avgiftsfördelningen beslutas i direktionen. Förslaget remissbehandlas hos ägarkommunerna och ett slutgiltigt förslag till ny förbundsordning som kan börja gälla från 2015 kommer att tas fram i början av 2014.

Nya rutiner för kriskommunikation

Norrvatten använder informationsverktyget Crisis Commander för sin kommunikation till medlemskommunerna när det inträffar en större vattenläcka eller annan form av dricksvattenrelaterad incident. Under året togs nya rutiner fram kopplade till detta verktyg och en utbildning för kommuner genomfördes.

I början av december ledde Länsstyrelsen en stor krisövning där bland annat representanter från Norrvatten och medlemskommunerna deltog.

Förbundet informerade om sin verksamhet på Sollentuna Energis öppna hus och under en kommundag i Sollentuna Centrum.

På Görvålverket sattes studiebesökskyltar upp som ger besökaren tydlig och enkel information om vad som sker vid de olika reningsstegen.

Den interna nyhetsrapporteringen fortgick på intranätet Aqua.

Projektstart för nytt ärende- och dokumenthanteringssystem

Under hösten startade ett omfattande projekt med syfte att förenkla och effektivisera ärende- och dokumenthanteringen. Projektet har hittills sett över rutiner och struktur för hur dokument ska hanteras och lagras samt påbörjat en upphandling av ett lämpligt IT-system, som kommer att vara gemensamt för Norrvatten och Käppalaförbundet. Projektet ska slutföras under 2014.

Arbete genomfördes för att stärka kompetensen och effektivisera processen kring upphandlingar. Anpassade riktlinjer för inköpsverksamheten utformades och nya stöddokument togs fram. Dessutom påbörjade en anställd på Käppalaförbundet en fördjupad utbildning i upphandlingsjuridik för att kunna fungera som stöd för kollegor på båda förbunden som mindre frekvent ägnar sig åt upphandlingar enligt upphandlingslagstiftningen. Arbetet kommer att fortsätta under 2014 då även stödsystem för inköp kommer att utvärderas.

Byte av arbetsgivarorganisation – många förhandlingar med facken

Norrvattens styrelse beslutade 2012 att förbundet skulle byta arbetsgivarorganisation, från KFS till Pacta. Övergången genomfördes under hösten. Samtliga avtal gick igenom och ett flertal förhandlingar genomfördes med de fackliga organisationerna.

Vem ansvarar för vad i medlemskommunerna?

I norra och östra delen av Storstockholm är det 17 kommuner som är medlemmar i antingen Norrvatten, Käppalaförbundet eller i båda förbunden.

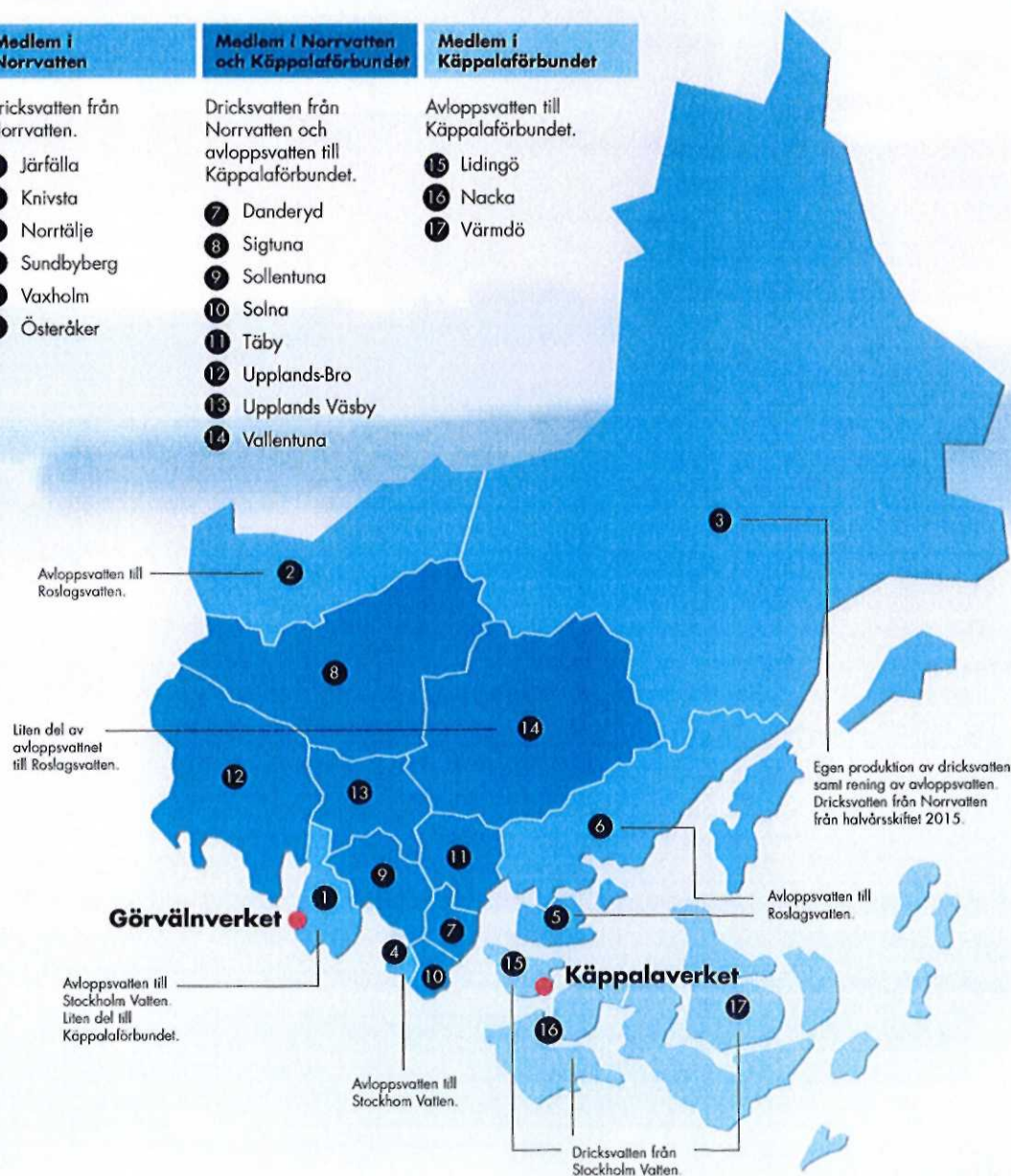
Norrvatten har 14 medlemskommuner och producerar i dagsläget dricksvatten till 13 av dessa. Käppalaförbundet renar avloppsvatten från 11 medlemskommuner. Åtta kommuner är medlemmar i båda förbunden och låter Norrvatten ta ansvar för dricksvattnet och Käppalaförbundet för avloppsvattnet.

Av de övriga kommunerna låter några Stockholm Vatten leverera dricksvatten och några tar hjälp av Stockholm Vatten eller Roslagsvatten för att rena avloppsvatten. Norrtälje, som är medlem i Norrvatten, tar i dagsläget hand om både dricksvattenproduktion och avloppsvattenrening i egen regi, men kommer att få dricksvatten från Norrvatten vid halvårsskiftet 2015.

På kartan här nedan ser du vem som ansvarar för dricksvattenproduktion och avloppsvattenrening i respektive kommun.

MEDLEMSKOMMUNER

Medlem i Norrvatten	Medlem i Norrvatten och Käppalaförbundet	Medlem i Käppalaförbundet
Dricksvatten från Norrvatten.	Dricksvatten från Norrvatten och avloppsvatten till Käppalaförbundet.	Avloppsvatten till Käppalaförbundet.
1 Järfälla	7 Danderyd	15 Lidingö
2 Knivsta	8 Sigtuna	16 Nacka
3 Norrtälje	9 Sollentuna	17 Värmdö
4 Sundbyberg	10 Solna	
5 Vaxholm	11 Täby	
6 Österåker	12 Upplands-Bro	
	13 Upplands Väsby	
	14 Vallentuna	

Måluppföljning

Norrvattens övergripande mål har delats upp i ett antal mätbara delmål och redovisas nedan tillsammans med en kommentar om måluppfyllelse.

Verksamhetsområde	Övergripande mål	Mätbara delmål	Kommentar måluppfyllelse
EKONOMI			
	Vår ekonomi ska vara i balans	2 % av nettoomsättningen i positivt resultat. 110 % självfinansieringsgrad i tioårscykler. Rapportsäkerhet – max 5 % resultatavvikelse mellan prognos och utfall. Differens i förhållande till omsättning.	Uppnått. Ej uppnått. 71,9 % exkl. Norrtälje. Uppnått. Prognosen var 23,6 Mkr och utfallet 6,5 Mkr. -17,1 Mkr i förhållande till omsättning = 10 %. Men om vi tar hänsyn till den fondering som inte var med i prognosen är differensen 1,75 %.
KVALITET OCH TILLGÄNGLIGHET			
	Ständigt leverera ett dricksvatten av hög kvalitet	Vi ska alltid uppfylla både Livsmedelsverkets och våra egna striktare kvalitetskrav på utgående dricksvatten. Vid större akuta läckor på huvudledningsnätet ska identifiering och avstängning ha skett inom två timmar.	Livsmedelsverkets krav uppnådda. De striktare interna kraven uppnådda under 99,8 % av tiden. Avvikelser noterades vid 14 tillfällen. Uppnått.
MILJÖ			
	Minska miljöbelastningen	Vi ska uppnå guldnivå i Järfälla kommuns miljödiplomeringsystem 2010. Vi ska nå en miljömässigt hållbar avsättning för vattenverksslammet 2015.	Uppnått redan 2010 och förlängt 2012. Ej uppnått. Fortsatt arbete pågår.
EFFEKTIVITET OCH VÅRD AV TILLGÅNGAR			
	Använda tillgängliga resurser på ett optimalt sätt	Genomföra minst fem förbättringsåtgärder per avdelning och år. Alla avslutade projekt ska ha genomförts inom fastställd tidsplan och budget.	Uppnått. Ej uppnått. Under 2013 infördes en ny projektmodell för att uppnå detta mål.

Verksamhetsområde	Övergripande mål	Mätbara delmål	Kommentar måluppfyllelse
-------------------	------------------	----------------	--------------------------

PERSONAL OCH ORGANISATION

	Kompetenta och nöjda medarbetare	<p>Vår personal ska trivas med Norrvatten som arbetsgivare.</p> <p>Inga arbetsplatsolyckor.</p> <p>Korittidsfrånvaro under 3 % av sammanlagd nettoarbetstid.</p>	<p>Uppnått enligt senaste personalenkäten 2013.</p> <p>Uppnått.</p> <p>Uppnått. Utfall 1,7 %.</p>
--	---	--	---

UTVECKLING

	Kunna hantera framtida möjligheter och risker	<p>Vi ska initiera och delta i olika utvecklingsprojekt inom våra kompetensområden.</p> <p>Vi ska utveckla tjänstekoncept för den affärsdrivande verksamheten.</p>	<p>Uppnått.</p> <p>Uppnått.</p>
--	--	--	---------------------------------

Finansiella mål

Övergripande finansiella mål som grundas på antaganden om en god ekonomisk hushållning i kommunalförbundet Norrvatten är:

- Förbundet måste ha ett eget kapital som klarar tillfälliga fluktuationer i intäkter och kostnader utan att detta omedelbart slår igenom i taxan och skapar osäkra planeringsförutsättningar hos kunderna/medlemskommunerna. Ett resultat på ca 2 % i förhållande till omsättningen garanterar ett sådant eget kapital.
- Den yttre påverkan från räntemarknaden bör i görligaste mån minimeras i enlighet med av fullmäktige antagen finanspolicy.
- Finansiellt utrymme för reinvesteringar måste finnas tillsammans med möjligheter för nyinvesteringar i

rationellare eller kvalitativt sett bättre teknik.

110 % självfinansieringsgrad inom en tioårsperiod eftersträvas. Detta mål kommer dock inte att kunna uppnås under den period Norrvatten bokföringsmässigt genomför investeringen av huvudvattenledning till Norrtälje. När investeringen är genomförd kan dock målet åter bli aktuellt. Mätningen av självfinansieringsgraden bör utföras exklusive Norrtälje-projektet till dess det färdigställts för att få jämförbarhet mellan åren.

- Rapporteringar och uppföljningar måste möjliggöra en snabb anpassning till eventuella förändringar i kostnads-/intäktsstrukturerna. Maximalt 5 % resultatavvikelse mellan prognos och utfall eftersträvas i samband med prognosen för delårsrapporten per sista augusti.

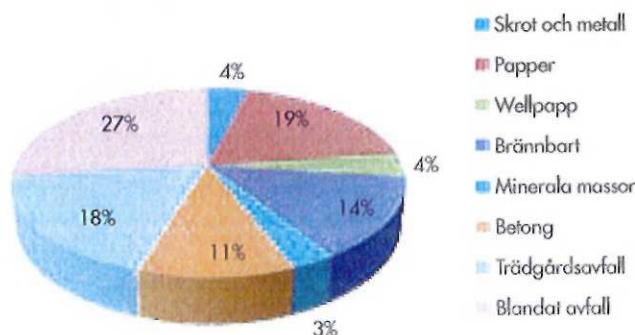
Miljöredovisning

Norrvatten fortsatte sitt arbete för att förlänga förbundets "Miljödiplom Guld". En ny extern miljörevision av verksamheten kommer att genomföras under 2014. Miljödiplomet utfärdas av Järfälla kommun och innebär att Norrvatten är certifierat enligt Svensk Miljöbas, en nationell miljöledningsstandard som i sin tur bygger på ISO 14001.

Under 2013 genomfördes flera konkreta åtgärder för att minska förbundets miljöpåverkan:

- Norrvattens eget vindkraftverk togs i bruk den 1 januari. Målet var att ersätta en tredjedel av den årliga energiförbrukningen med vindkraft. Under året producerade kraftverket 33 procent av den el som förbrukades, vilket minskade koldioxidutsläppen med 5 711 ton jämfört med om elen skulle ha producerats med fossila bränslen.
- För att öka miljömedvetenheten infördes en rutin som innebär att alla nyanställda ska ta Miljökörkort i början av sin anställning. Övrig personal har redan genomgått utbildningen.
- Två nya dricksvattenpumpar installerades på Görvålverket och ersatte tre gamla pumpar. De nya pumparna förbrukar mindre energi vilket leder till en energibesparing på åtminstone 10 procent.
- Förbättrad styrning av processen med hjälp av onlinemätning och visualisering ledde till optimerad kemikalieanvändning.
- Verksamheten i Bromsten, där lokalerna värmdes upp med olja, avvecklades. Norrvatten använder i och med detta inte längre fossila bränslen till uppvärmning eller elförbrukning. Förändringen innebär även att drygt 15 procent av de kemikalier som återfanns i PRIO- och begränsningsdatabasen fasades ut.
- En ny miljöstation byggdes på Görvålverket vilket resulterade i att det blandade avfallet minskade markant, från 57 procent år 2012 till 27 procent av det sammanlagda avfallet.

Avfall 2013 Görvålverket

Norrvattens miljöpolicy

Norrvatten ska producera och distribuera dricksvatten av god kvalitet med minsta möjliga miljöbelastning.

Vi ska med god marginal uppfylla de krav som miljölagstiftningen ställer.

Vi ska övergå till miljöanpassade alternativ och använda resurser som följer naturens kretslopp.

Vi ska ställa miljökrav när vi upphandlar varor och tjänster och följa upp att kraven efterlevs.

Vi ska samverka med andra aktörer vars verksamheter påverkar Mälaren.

Vi ska minimera utsläpp av föroreningar till miljön genom att:

- kontinuerligt förbättra vattenreningsprocessen
- minska användningen av energi och kemikalier
- med information öka miljömedvetenheten inom Norrvatten

Vi ska ständigt förbättra vårt miljöarbete.

Forskning och utveckling för att säkra dricksvattenkvaliteten

Humusämnen, det vill säga nedbrutna växtdelar, renas bort i Görvälnverket. Men den konventionella fällningsteknik, som är "hjärtat" i reningsprocessen på verket, förmår endast avskilja cirka 60-80 procent av råvattnets humus innehåll. De kvarvarande humusföreningarna stör kraftigt de efterföljande barriärerna som består av kolfiltreringen och UV-ljusdesinfektionen. Humus kan binda till sig miljö- och hälsostörande ämnen, som kan passera igenom reningsprocessen och vidare till utgående dricksvatten.

Klimatförändringen i kombination med andra faktorer leder till successivt ökande humushalter i Mälaren. Problemet med störande humusämnen är inte nytt men det förvärras med tiden. Klimatförändringen medför också en alltmer ökande risk för att Mälaren tidvis, i samband med extremregn, kan bli akut kemiskt och mikrobiellt förorenad. Den reningsteknik som finns vid svenska vattenverk är inte anpassad för detta. Risk finns då för att det kan uppstå stora störningar i dricksvattenkvaliteten.

För att även i framtiden kunna producera ett dricksvatten av hög kvalitet deltar Norrvatten i flera forsknings- och utvecklingsprojekt. Projekten genomförs i samverkan med andra aktörer i vattenbranschen, universitet och högskolor samt forskningsinstitut. I några projekt deltar även det privata näringslivet.

FoU-arbetet har fyra fokusområden där olika projekt pågår eller kommer att starta den närmaste tiden.

1. Ta fram prognoser för hur Mälarens humussammansättning och halt förändras på kort och lång sikt.

2. Närmare studera förekomst och art av miljö- och hälsostörande ämnen i Mälaren samt undersöka vattnets eventuella toxiska egenskaper på cellnivå.
3. Testa/utveckla ny reningsteknik som kan klara framtida mikrobiologiska och kemiska utmaningar.
4. Testa/utveckla onlineanalysetoder för att tidigt kunna upptäcka kvalitetsstörningar i råvatten och dricksvatten. Konventionella laboratorieanalyser tar för lång tid.

Eftersom områdena har kopplingar till och påverkar varandra förekommer det samarbete mellan en del av projekten.

Som komplement till kemiska och mikrobiologiska analyser ska även en mer avancerad risk- och sårbarhetsanalys göras för Mälaren. Man kommer att titta på vilket som är det sämsta tänkbara riskscenariot i framtiden och hur det ska hanteras reningstekniskt vid Görvälnverket.

Det finns även behov av en hydrodynamisk modell för hur vattnet i Mälarens olika delbassänger strömmar under olika vind och skiktningförhållanden. Med ledning av modellkörningar kan en prognos tas fram för hur eventuella föroreningsutsläpp sprids i sjön.

Den reningsteknik som sannolikt är bäst på att hantera ovanstående utmaningar är membranteknik. Det är en teknik som innebär att vatten trycks genom membran försedda med "små hål" som hindrar humusämnen, mikroorganismer och också en del miljö- och hälsofarliga ämnen att passera över till utgående dricksvatten.

Styrelseordföranden har ordet

Jag ser tillbaka på den gångna mandatperioden. Vi kan med ödmjuk stolthet se tillbaka på en period i Norrvattens historia där oerhört stora och viktiga samhällsbeslut fattats av oss, för ett framtida säkert dricksvatten för alla.

Vi ser framåt – om det ska finnas friskt vatten i kranen även i framtiden behöver det skyddas bättre. Det är främst kommunernas ansvar, och för att de ska kunna fullgöra sin del behöver stödet från regionen, staten och dess myndigheter förbättras.

För att säkra goda livsmiljöer både för oss själva och för kommande generationer krävs en god planering som ser

till helheten och samtidigt är klimatsmart.

Dricksvattenskyddet behöver framgent alltid finnas högt uppe på den politiska dagordningen.

Med Norrvattens fortsatt goda samarbetsklimat mellan politiker, styrelse och tjänstemän kommer Norrvatten alltid att vara i ledningen.

Rent vatten är viktigast – mitt vatten, ditt vatten, allas vatten.

Lars-Erik Salminen

Styrelseordförande, Norrvatten

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden och organisation

Kommunalförbundet Norrvatten ägs av medlemskommunerna Danderyd, Järfälla, Knivsta, Norrtälje, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

Ledamöter och ersättare i styrelsen redovisas här nedan tillsammans med sammanträdesstatistik med mera. Statistiken avser fullmäktige och styrelse för 2013.

Styrelse 2013

Förbundsorgan	Ledamöter	Ersättare	Sammanträden 2013
Förbundsfullmäktige	47	47	2
Valberedning	4	4	1
Styrelse	10	10	5
Presidium (*)	2	-	9
Revisorer	3	-	3

Styrelse

Lars-Erik Salminen, M	Solna	Ordförande (*)
Jonas Nygren, S	Sundbyberg	Vice ordförande (*)
Inger Olsson-Blomberg, M	Danderyd	Ledamot
Birgitta Schwinn, M	Sollentuna	Ledamot
Erik Andersson, M	Täby	Ledamot
Johan Hjelmsstrand, M	Upplands Väsby	Ledamot (fr o m 2013-10-09)
Per-Erik Konström, M	Upplands Väsby	Ledamot (fr o m 2013-10-09)
Peter Edholm, FP	Solna	Ledamot
Börje Löfvén, C	Österåker	Ledamot
Leena Jungefors, S	Järfälla	Ledamot
Ronnie Lundin, S	Sigtuna	Ledamot

Elwe Nilsson, M	Vallentuna	Ersättare
Kjell Jansson, M	Norrtälje	Ersättare
Björn Lindfors, M	Järfälla	Ersättare
Anders Flodin, M	Vaxholm	Ersättare
Hans Beausang, M	Sundbyberg	Ersättare
Per Gibson, FP	Sollentuna	Ersättare
Lars Berglöf, S	Knivsta	Ersättare
Catharina Andersson, S	Upplands-Bro	Ersättare
Samad Masrouf, S	Solna	Ersättare
Olof Pontusson, S	Täby	Ersättare

Revisorer

Tommy Thoweman, M	Täby	Ordförande
Thomas Bystedt, FP	Järfälla	Ledamot
Hans-Erik Salomonsson, S	Sundbyberg	Ledamot

Biträde till revisorerna Carin Hultgren, PwC

Valberedning

Sven Kinnander, M	Solna	Ordförande
Jan Jøggell, S	Sundbyberg	Ledamot
Sven Fjelkestam, FP	Täby	Ledamot
Maria Fålh, KD	Upplands Väsby	Ledamot
Jan Bojling, M	Sundbyberg	Ersättare
Jonas Uebel, FP	Danderyd	Ersättare
Monica Eriksson, C	Solna	Ersättare
Leif Berglund, S	Upplands Väsby	Ersättare

Förvaltning

Hans Håkansson	Verkställande direktör
----------------	------------------------

Viktiga händelser under året samt måluppfyllelse

I årsredovisningens verksamhetsberättelse redovisas viktigare händelser under året samt förbundets målarbete och måluppfyllelse mer detaljerat. Under året uppfylldes en majoritet av de verksamhetsmässiga mål som är fastställda av fullmäktige i budget och verksamhetsplan för 2013-2015. Däremot uppfylldes inte samtliga av de finansiella målen för 2013.

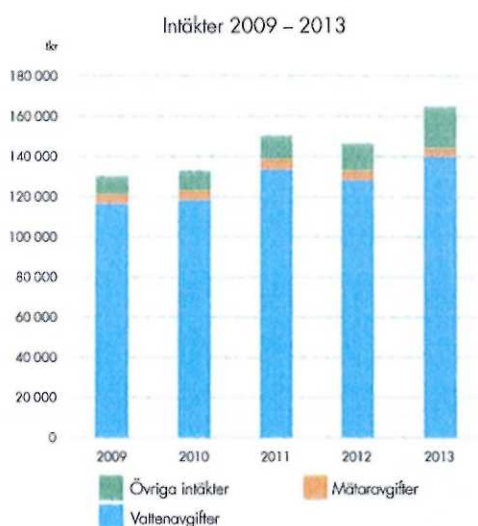
Under perioden 2010-2015 påverkas Norrvattens verksamhet i hög grad av den stora investeringen i en ny huvudvattenledning till Norrtälje, som är budgeterad till 500 Mkr. Denna investering medför ingen resultatpåverkan under byggfasen men den påverkar nyckeltal, tillgångs- och skuldsidorna i balansräkningen, personalbalansen, stödfunktioner och organisationsutformningen under byggperioden. I lagstiftningen stadgas det att uppföljningen av finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning, som fullmäktige beslutat om i budget för verksamhetsåret, ska följas upp i delårsrapport och årsredovisning. Även denna redovisning påverkas på olika sätt under projektets löptid, för att sedan övergå till mer normala värden när projektet är avslutat. Styrelsen har valt att ändå bibehålla de långsiktiga målen för verksamheten även om de under projektgenomförandet inte kan uppnås fullt ut.

Resultat och finansiell ställning

Resultatet för 2013 uppgick till 6,5 Mkr (-8,8 Mkr) vilket gav ett överskott jämfört med budget på 5,6 Mkr. Den främsta orsaken till denna positiva förändring var den realisationsvinst som gjordes under året när en fastighet såldes för en nettovinst på 27,7 Mkr. Av denna påverkade 7,7 Mkr 2013 års resultat positivt. De resterande 20 Mkr av realisationsvinsten fonderades i enlighet med reglerna för VA-redovisning för att användas till investeringen i en pilotanläggning på Görvälnverket. Året präglades annars av torrt och varmt väder vilket gjorde att försäljningen av dricksvatten ökade till 140,2 Mkr (125,9 Mkr). I denna förändring ligger även den prishöjning som gjordes 2013 till 3,15 kr/m³ (2,95 kr/m³).

Bortser man från realisationsvinsten vid försäljningen av fastigheten som är av engångskaraktär var resultatet -1,2 Mkr för 2013 vilket gav ett underkott gentemot budgeten på -2,1 Mkr. Huvudorsaken till budgetunderskottet var den försämrade råvattenkvaliteten som påverkade reningsprocessen under våren och sommaren. Anledningen till det försämrade råvattnet berodde till största delen på den tidiga isläggningen på Mälaren samt den rikliga nederbörden under hösten 2012. Detta i kombination med dålig omblandning av yt- och bottenvatten i Görvälnfjärden gjorde att råvattnet hade höga halter alkalinitet, färg och grumlighet. Det i sin tur gör att processen kräver högre doser av aluminiumsulfat och kalk. Kemikaliekostnaderna översteg således budgeten med 1,5 Mkr. En hög kemikaliedosering ger dessutom mer slam som restprodukt, vilket också gjorde att kostnaden för slamhanteringen blev högre än budgeterat.

Norrvatten (tkr)	Utfall	Utfall	Budget	Budget	Föreg år
	2012	2013	2013	diff	diff
Vattenavgifter	125 939	140 210	138 600	1 610	14 271
Mätaravgifter	5 120	5 214	4 900	314	93
Övriga intäkter	13 249	21 131	15 230	5 901	7 882
Totala intäkter	144 308	166 554	158 730	7 824	22 246
Kemikalier	6 108	8 194	6 728	-1 466	2 086
Elenergi och olja	18 839	13 482	13 659	177	-5 357
Övriga driftkostnader	22 673	22 342	21 569	-774	-331
Löner och ersättningar	27 783	29 395	28 419	-976	1 612
Pensionskostnader	9 860	11 371	8 708	-2 663	1 510
Övriga personalomkostnader	10 103	10 493	11 744	1 251	390
Övriga kostnader	9 324	11 283	12 643	1 360	1 959
Avskrivningar	37 080	44 282	41 880	-2 402	7 201
Räntenetto	11 376	9 235	12 485	3 250	-2 141
Totala kostnader	153 149	160 076	157 834	-2 242	6 928
Resultat	-8 841	6 478	896	5 582	29 174

Intäkter

Som tidigare nämnts var försäljningen av vatten mycket bra under hela 2013. Den totala intäkten var 1,6 Mkr över budget och 14,3 Mkr högre än vattenintäkten för 2012. Vid en jämförelse med 2012 ska man även beakta den prishöjning med 20 öre som gjordes inför 2013, från 2,95 kr till 3,15 kr per kubikmeter vatten. Under 2013 debiterades 1,7 mm³ mer till kunderna än under 2012, vilket var en ökning med 4 procent.

Totalt har befolkningen i Norrvattens verksamhetsområde ökat med 1,7 procent årligen de senaste fem åren. Samtidigt minskar konsumtionen per capita, vilket bland annat kan förklaras av att allt fler snålspolande duschar, kranar och toaletter används i våra medlemskommuner. Detta är positivt sett till användningen av kemikalier och elenergi, men skapar en utmaning för Norrvatten, som till största del har fasta kostnader som är oberoende av mängden vatten som produceras.

För den affärsdrivna grenen av Norrvatten var intäkterna i paritet med budget. Mätaravgifterna för 2013 var 5,2 Mkr (5,1 Mkr). Övriga intäkter utgörs främst av laboratorieanalyser, läcksökning, konsultintäkter (främst för de sex anställda som jobbar en del av sin tid på Käppalaförbundet) samt aktiverat arbete i investeringsprojekt. Den största delen av aktiverat arbete på totalt 2,5 Mkr är arbete som har utförts i Norrtäljeprojektet.

Bland de övriga intäkterna finns även den intäkt av engångskaraktär som Norrvatten fick i samband med försäljningen av fastigheten i Bromsten, totalt 7,8 Mkr efter

reservation av framtida kostnader för nyinvestering i framtida reningsteknik.

Driftkostnader

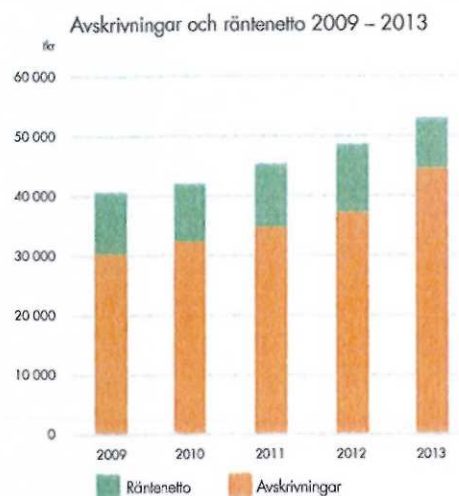
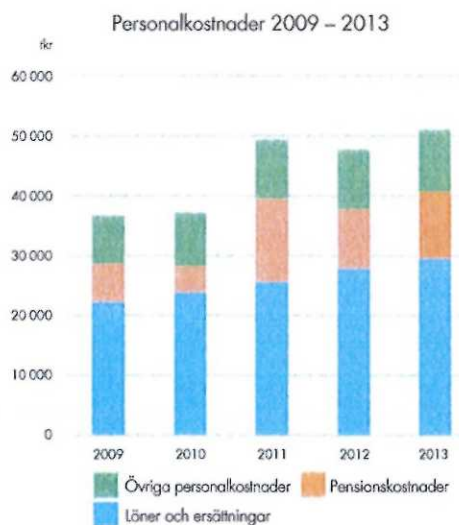
Norrvattens direkta kostnader för drift och underhåll av produktion och distribution består främst av kemikalier, elenergi samt främmande tjänster.

I diagrammet ser man tydligt den ökade kostnaden för kemikalier som härrör till det försämrade råvattnet under 2013. Under året köptes kemikalier för 8,2 Mkr (6,1 Mkr) vilket var 1,5 Mkr mer än den budgeterade kostnaden.

Under 2013 började Norrvattens vindkraftverk att leverera el och därmed minskade Norrvattens elkostnader i jämförelse med 2012. Under året producerade vindkraftverket 7 138 MWh vilket är ungefär en tredjedel av Norrvattens totala behov av elenergi. Tack vare vindkraftverket minskade Norrvatten sina kostnader med 2 Mkr. Om skattesubventionen för egenproducerad el skulle tas bort skulle förbundets investering vara kostnadsneutral med dagens låga spotpriser på el.

Personal

Antalet årsarbetare ökade från 57 personer 2012 till 58 personer 2013. Personalkostnaderna höll sig inom budgeten om man räknar bort den obudgeterade förändringen av pensionsskulden som under 2013 innebar en extra kostnad på 3,1 Mkr. Exklusive den kostnaden var

personalkostnaden 48,2 Mkr, vilket var 0,7 Mkr lägre än budget.

Sjukfrånvaron minskade till 1,7 procent (2,0 procent), där långtidsjukskrivning stod för 36,4 procent (46,8 procent).

Under året gick två anställda i pension, en slutade sin anställning och tre personer anställdes. Samarbetet med Käppalaförbundet fortlöper och under 2013 arbetade sex av Norrvattens medarbetare även för Käppalaförbundet i större eller mindre utsträckning. På motsvarande sätt arbetade två av Käppalaförbundets medarbetare även på Norrvatten.

Under 2013 påbörjades arbetet för att byta arbetsgivarorganisation. Detta arbete var i huvudsak klart den sista december 2013.

Kapitalkostnader

Norrvattens kapitalkostnader ökade med 5,1 Mkr. Detta främst beroende på att två investeringar, driftövervakningen och vindkraftverket, avslutades i början av året och drev upp avskrivningskostnaderna. Räntekostnaderna under 2013 minskade jämfört med 2012, och uppgick till 9,2 Mkr (11,4 Mkr). Detta var en effekt av ett aktivt arbete med skuldportföljen samt en ändring i finanspolicyn som gjorde det möjligt att än mer parera förändringar i kapitalkostnad och räntekostnader.

Affärsdrivna verksamheterna

De affärsdrivna verksamheterna inkluderar laboratorium, läcksökning och mätarverkstad.

Den affärsdrivna verksamheten gjorde en vinst på 0,6 Mkr (-0,1 Mkr). Under året gjordes en genomgång av de interna kostnaderna som belastar de affärsdrivna verksamheterna för att dessa inte ska få en konkurrensfördel gentemot sina konkurrenter. Denna genomgång resulterade i att de interna kostnaderna minskades med 2,1 Mkr gentemot budget och ligger därmed kvar på samma nivå som för 2012.

Under året beslutades att revisionsprovning, renovering och kalibrering av kallvattenmätare skulle läggas ut på entreprenad. Denna förändring startade 1 januari 2014 och kommer att följas upp noggrant för att se om det ger det positiva utfallet som avsetts.

Investeringar

Sammanlagt under året investerades 169,4 Mkr (142,3 Mkr) i anläggningar. Av dessa var 126,9 Mkr kopplade till Norrtäljeprojektet. Under året avslutades pågående arbeten till ett värde av 98,2 Mkr (43,6 Mkr).

Totalt i Norrtäljeprojektet var 247,2 Mkr upparbetat vid utgången av 2013. Den största delen av denna kostnad kommer att belastas Norrtälje kommun när investeringen avslutas 2015. Norrvattens del av investeringen bestäms när projektet avslutas och beror på Norrvattens

vattenförsäljning i Norrtälje kommun. Investeringen ska vara kostnadsneutral för de övriga medlemskommunerna.

Större investeringar som avslutats under året är:

- Vindkraftverk för egenproduktion av miljövänlig el (42,1 Mkr).
- Driftövervakningssystem för ledningsnätet (28,8 Mkr). System för övervakning av flöden på huvudvattennätet som i realtid kan kontrollera flödena.
- Ledningar (4,5 Mkr). Löpande reinvesteringar av ledningsnätet.
- Utredningar och hjälpsystem (4,3 Mkr). Ny projektmodell och åtgärdsplan för huvudvattenledningarna med mera.

Överskottet mellan budgeterade och avslutade projekt på 258,1 Mkr föreslås ombudgeteras till kommande år för fortsättning av nya etapper av de delavslutade investeringarna.

Balanskravsresultat

Från 2012 har Norrvatten ett negativt resultat på -8,8 Mkr som i sin helhet måste återställas inom fyra år. För att klara detta beslutade förbundet att under 2013 göra en ekonomisk genomgång samt höja vattenavgiften från 2,95 kr per m³ till 3,15 kr per m³.

Genom försäljningen av fastigheten i Bromsten blir årets resultat 6,5 Mkr. Då förändringen av pensionsskulden på 3,1 Mkr inte ska räknas in i balanskravet blir resultatet till balanskravet 9,6 Mkr. Detta gör att det egna kapitalet kan återställas.

Realisationsvinsten avseende försäljningen av fastigheten i Bromsten, exklusive den del som fonderats för investeringen i en pilotanläggning, anses kunna användas till att återställa balanskravet då den avser verksamhet som har utgått från förbundets åtagande.

För mer information angående räkenskaperna och verksamhetsutfall hänvisas till bifogade resultat- och balansräkningar, finansieringsanalys och noter.

Norrvattens styrelse

Inger Olsson-Blomberg, Ronnie Lundin, Olof Pontusson, Erik Andersson, Birgitta Schwinn, Kjell Jansson, Jonas Nygren, Anders Flodin, Peter Edholm, Lars-Erik Salminen, Lars Berglöf, Per Gibson, Leena Jungfors, Börje Löfvén, Elwe Nilsson, Hans Beausang och Björn Lindfors. På bilden saknas: Per-Erik Kanström, Catharina Andersson och Samad Masrouf.

Styrelsens förslag till beslut

Styrelsen föreslår att förbundsfullmäktige beslutar

- att fastställa 2013 års resultaträkning och balansräkning
- att överföra oförbrukade investeringsmedel uppgående till 285 054 tkr till 2014 års investeringar
- att godkänna att realisationsvinsten från fastighetsförsäljningen används för att återställa balanskravet samt
- att i övrigt godkänna årsredovisningen för verksamhetsåret 2013.

Sundbyberg 2014-04-09

Norrvattens styrelse

Lars-Erik Salminen, Ordf.

Jonas Nygren, vice ordf.

Inger Olsson-Blomberg

Birgitta Schwinn

Erik Andersson

Per-Erik Kanström

Peter Edholm

Börje Löfvén

Leena Jungfors

Ronnie Lundin

Resultaträkning (tkr)

	Not	2013	2012
RÖRELSENS INTÄKTER			
Nettoomsättning	2	145 423	131 059
Övriga intäkter		10 890	10 716
Aktiverat arbete för egen räkning		2 482	2 533
Jämförelsestörande Realisationsvinst	3	27 758	0
Fondering för framtida investeringar	17	-20 000	
Omsättning		166 554	144 308
RÖRELSENS KOSTNADER			
Driftskostnader		-30 651	-26 321
Övriga externa kosnader		-24 653	-30 624
Personalkostnader	4	-48 180	-47 747
Personalkostnader - Jämförelsestörande post	4	-3 079	0
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar		-44 282	-37 080
Summa kostnader		-150 844	-141 772
Rörelseresultat		15 710	2 536
FINANSIELLA POSTER			
Ränte- och övriga finansiella intäkter	5	35	26
Ränte- och övriga finansiella kosnader		-9 269	-11 402
Årets resultat		6 475	-8 841
Balanskravsutredning enligt KL 8 kap § 5:	17		
Föregående års balanskravsresultat		-8 841	0
- Realisationsvinster med mera		-27 758	0
+ Återföring realisationsvinst (under förutsättning av godkännande från förbundsfullmäktige)		27 758	
+ Diskonteringsränteförändring pensionsskuld		3 079	0
Årets balanskravsresultat		713	-8 841
NYCKELTAL			
Nettoresultat i förhållande till omsättning		3,9%	-6,1%
Avskrivningar i % av totala kostnader		27,7%	24,2%
Finansnetto i % av totala kostnader		5,8%	7,4%
Antal årsanställda		58	57

Balansräkning (tkr)

	Not	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	6	9 057	0
Summa immateriella anläggningstillgångar		9 057	0
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, anläggningar och mark	7	451 611	402 959
Pågående nyanläggningar	8	275 544	204 404
Maskiner och andra tekniska anläggningar	9	6 177	11 744
Summa materiella anläggningstillgångar		733 333	619 107
Summa tillgångar		742 390	619 107
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	10	100	100
Övriga långfristiga fordringar		1 630	1 630
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 730	1 730
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Råvaror och förnödenheter	11	4 205	4 231
Summa varulager		4 205	4 231
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		16 674	29 072
Interima fordringar	12	14 256	11 418
Övriga kortfristiga fordringar		3 835	3 571
Summa kortfristiga fordringar		34 765	44 060
Kassa och bank		0	5
SUMMA TILLGÅNGAR		783 090	669 133
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Investerat kapital	13	162 009	170 850
Dispositionsfond		7 634	-7 681
Varav årets resultat		6 475	-8 841
Summa eget kapital		169 644	163 168
Avsättningar			
Avsatt till pensioner	16	24 820	21 741
Summa avsättningar		24 820	21 741
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	14	498 800	434 384
Investeringsfondering		20 000	
Summa långfristiga skulder		518 800	434 384
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		29 820	10 143
Leverantörsskulder		31 250	26 676
Interima skulder	15	8 757	11 363
Övriga kortfristiga skulder		0	1 657
Summa kortfristiga skulder		69 827	49 839
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		783 090	669 133
Poster inom linjen			
Ställda säkerheter för egna förpliktelser		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		35 847	34 317
NYCKELTAL			
Soliditet %		21,7%	24,4%
Soliditet % inklusive ansvarsförbindelse		20,7%	23,2%
Lånefinansiering % av anläggningar		74,8%	71,8%

Finansieringsanalys (tkr)

	Not	2013	2012
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	13	6 475	-8 841
Justering för av- och nedskrivningar	5-7	44 282	37 080
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster*		3 079	209
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		53 836	28 449
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		9 295	-13 761
Ökning/minskning av förråd		26	-272
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		19 987	12 555
Medel från den löpande verksamheten		83 144	26 970
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar		0	0
Investering i maskiner och tekniska anläggningar	5-7	-167 565	-142 101
Investering i byggnader	5	0	0
Medel från investeringsverksamheten		-167 565	-142 101
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån	14	84 416	115 131
Medel från finansieringsverksamheten		84 416	115 131
ÅRETS KASSAFLÖDE			
Likvida medel vid årets början		5	5
Likvida medel vid årets slut		0	5
* Pensionsavsättning och realisationsvinster		3 079	209
Avskrivningar/Nettoinvesteringar		26,4 %	26,1 %
Avskrivningar/Nettoinvesteringar, exkl Norrtälje		104,1 %	46,9 %
Avskrivningar/Nettoinvesteringar 10 år		45,8 %	55,0 %
Avskrivningar/Nettoinvesteringar 10 år, exkl Norrtälje		71,9 %	70,7 %

Noter till resultat- och balansräkning

Not 1 Allmänt

REDOVISNINGSPRINCIPER

Kommunalförbundet Norrvatten tillämpar i allt väsentligt från och med verksamhetsåret 2004 redovisningsprinciper i enlighet med Lagen om kommunal redovisning samt god redovisningssed som det bland annat kommer till uttryck i anvisningar och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Avvikelser från rekommenderade redovisningsprinciper kommenteras nedan:

1. AVVIKANDE REDOVISNINGSPRINCIPER

1.1 Resultaträkningens uppställningsform

Resultaträkningen har ej ställts upp i enlighet med lagstiftningen som i första hand inriktats på att ge en rättvisande bild av kommuners redovisning där till exempel skatteintäkter och generella statsbidrag utgör de huvudsakliga intäkterna. Norrvatten bedriver dock affärsmässig verksamhet varför en uppställningsform för resultaträkningen, som mer liknar Årsredovisningslagens, har använts i syfte att erhålla tydligare information och en mer rättvisande bild av verksamhetens ekonomiska utfall.

1.2 Redovisning av pensionsförpliktelser och jämförelsestörande poster

Norrvatten har sedan många år valt att redovisa hela pensionsförpliktelserna som en avsättning i balansräkningen inkluderande den del som avser förpliktelser intjänade före 1998. I Lagen om kommunal redovisning har den så kallade blandmodellen lagfäst för kommuner och kommunalförbund som innebär att endast den del av pensionsförpliktelserna som intjänats efter 1998 ska redovisas som en avsättning medan förpliktelserna som avser åren före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Från bokslut 2012 redovisar Norrvatten sina pensionsåtaganden enligt denna modell. 2011 års redovisning har i jämförande syfte ändrats på samma sätt.

Från och med 2006 redovisas också den särskilda löneskatten som en avsättning. Periodens förändring av pensionsåtagande inklusive löneskatt bokas som en resultatpåverkande post bland personalkostnaderna.

I enlighet med god redovisningssed belastar förändringen av intjänade respektive utbetalda pensioner årets resultat som en personalkostnad.

För 2011 har Rådet för kommunal redovisning rekommenderat kommuner och landsting att redovisa effekterna av den sänkta diskonteringsräntan på pensionsmedlen som en jämförelsestörande finansiell post. Norrvatten redovisar dock den ökade pensionsavsättningen som en helhet bland personalkostnaderna eftersom hela skulden sedan tidigare år redovisats på detta sätt. I särskild not behandlas den jämförelsestörande posten vars resultatpåverkande finansiella del avseende pensioner uppkomna efter 1998 också dras bort från resultatet i balanskravsutredningen.

1.3 Aktiverat arbete för egen räkning

Eget arbete för utveckling och anskaffning av anläggningstillgångar som bedöms ha ett ekonomiskt värde för Norrvatten i framtiden aktiveras löpande med kalkylerad lönekostnad som en intäkt. Denna aktivering genomförs endast för Norrtäljeprojektet och investeringar som delas mellan Käppalaförbundet och Norrvatten. Årets aktivering av eget arbete uppgår till 2 482 tkr (2 533 tkr).

2. AVSKRIVNINGSPRINCIPER

Anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningskostnad med avdrag för planmässiga avskrivningar baserade på en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod enligt branschstandard:

- Driftbyggnader 15-30 år
- Ledningar 33-50 år
- Maskiner 10-15 år
- Tekniska anläggningar 10-15 år
- Inventarier, datorer och verktyg 5 år
- Vattenmätare 5- 8 år
- Immateriella tillgångar 5 år

En investering uppkommer om utgiften för anskaffandet överstiger 20 000 kr och nyttjandeperioden bedöms överstiga tre år. Vattenmätare har tidigare kostnadsförts löpande vid inköp. Från 2008 redovisas de som en anläggningstillgång med årliga avskrivningar enligt ovan. Immateriella anläggningar är främst investeringskostnader som uppkommer i samband med att nya IT-system köps in och anpassas efter förbundets behov, samt utredningar.

3. FÖRRÅD OCH KEMILAGER

Förrådet består av två olika förråd. Det ena består av mindre reservdelar som används kontinuerligt under året, denna del värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde med en generell minskning med 5 % för inkurans. Den andra delen som förrådet innefattar är ett rörlager som sällan omsätts och därmed har ett osäkert värde. Därför kommer vi från och med 2013 att på fem år skriva ner detta värde till noll. Kemilagret är värderat till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde.

4. FORDRINGAR OCH SKULDER

Fordringar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde.

5. LEASINGAVTAL

Samtliga leasingavtal klassificeras som operationella, löpande på maximalt tre år och redovisas som löpande kostnader.

6. AKTIVERAD RÄNTEKOSTNAD

Ränta avseende Norrtäljeprojektet aktiveras under byggtid i enlighet med avtal. Räntan beräknas på genomsnittlig kapitalbindning under året och genomsnittlig räntesats för upplåning. 2013 uppgick den aktiverade räntan till 5 497 (3 369) tkr.

Not 2 Rörelsens intäkter (tkr)	2013	2012
Vattenavgifter	140 210	125 939
Mätaravgifter	5 214	5 120
Övriga intäkter	10 890	10 716
Aktiverat arbete för egen räkning	2 482	2 533
Försäljning fastighet	27 758	
Fondering för framtida investeringar	-20 000	
Summa intäkter	166 554	144 308

Not 3 Försäljning Fastighet Lunden 13

Bokfört värde	-1 239	
Försäljningskostnader	-1 002	
Köpeskillning	30 000	
Vinst av försäljningen	27 758	

Not 4 Personal

Antal årsarbetare

	2013	2012
Totalt	58	57
Varav män	41	40
Antal anställda 31/12	53	53
vilket motsvarar antal heltidstjänster	52	52

Sjukfrånvaro

Totalt	1,7%	2,0%
Varav långtidssjukskrivning	36,4%	46,8%

Sjukfrånvaro könsfördelning

Män	1,7%	2,5%
Kvinnor	1,5%	0,8%

Sjukfrånvaro per åldersgrupp

0-29 år färre än 11 anställda	0,0%	0,0%
30-49 år	1,2%	1,0%
50-99 år	1,9%	3,1%

Löner och andra ersättningar (tkr)

Vd och styrelse	1 703	1 671
Övrig personal	27 519	26 341
Summa	29 222	28 012

Sociala kostnader (tkr)

Sociala avgifter	8 715	8 746
Pensionskostnader inkl särskild löneskatt	8 292	9 860
Pensionskostnader (jämförelsestörande post) *)	3 079	0
Övriga personalkostnader	1 951	1 129
Summa	22 037	19 735

Summa

51 259   **49 377**

*) I posten ingår effekten av sänkt diskonteringsränta för pensioner inrättade efter 1998 med 3 079 tkr inklusive löneskatt.

Kommunalförbundets VD har rätt till pension i enlighet med gällande kollektivavtal motsvarande ITP-plan. Engångsersättning motsvarande en årslön utbetalas i samband med VD:s pensionering som kompensation för tidigare avtalad möjlighet att avgå vid 63 års ålder med kvarstående löneförmåner. Avtal föreligger mellan bolaget och VD avseende maximal uppsägningstid om 24 månader från bolagets sida och 6 månader från VD:s sida.

Not 5 Finansiella poster (tkr)

	2013	2012
Ränteintäkter	35	26
Räntekostnader	-9 269	-11 402
Räntenetto	-9 235	-11 376

Not 6 Immateriella anläggningar (tkr)		2013	2012	
Ingående anskaffningsvärde		0	0	
Utrangeringar och försäljningar		0	0	
Årets inköp och omklassificeringar		11 938	0	
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde		11 938	0	
Ingående avskrivningar enligt plan		0	0	
Utrangeringar och försäljningar		0	0	
Årets avskrivningar enligt plan		2 881	0	
Utgående ackumulerade avskrivningar		2 881	0	
Bokfört värde		9 057	0	
Not 7 Byggnader, anläggningar och mark (tkr)		2013	2012	
Ingående anskaffningsvärde		1 076 938	1 042 853	
Årets inköp		91 806	0	
Omklassificeringar		-809	34 085	
Utrangeringar och försäljningar		-4 586	0	
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde		1 163 350	1 076 938	
Ingående avskrivningar enligt plan		673 979	638 996	
Årets avskrivningar enligt plan		41 106	34 983	
Utrangeringar och försäljningar		-3 347	0	
Utgående ackumulerade avskrivningar		711 739	673 979	
Bokfört värde		451 611	402 959	
Taxeringsvärde fastigheter		3 565	15 444	
Not 8 Pågående nyanläggningar (tkr)		2013	2012	
Ingående anskaffningsvärde		204 404	105 522	
Årets inköp		169 374	142 101	
Omklassificeringar		-98 233	-43 219	
Utgående bokfört värde		275 545	204 404	
Not 9 Maskiner och tekniska anläggningar (tkr)		2013	2012	
Ingående anskaffningsvärde		29 055	19 921	
Utrangeringar och försäljningar		0	0	
Årets inköp och omklassificeringar		-5 273	9 134	
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde		23 782	29 055	
Ingående avskrivningar enligt plan		17 311	15 214	
Utrangeringar och försäljningar		0	0	
Årets avskrivningar enligt plan		294	2 097	
Utgående ackumulerade avskrivningar		17 606	17 311	
Bokfört värde		6 177	11 744	
Not 10 Andelar i dotterföretag				
Namn och org nr	Säte	Röstandel %	Kapitalandel %	Andelar
Norrvatten AB Org nr 556527-3694	Sundbyberg	100%	100%	100
(tkr)		2013	2012	
Ingående anskaffningsvärde		100	100	
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde		100	100	
Bokfört värde		100	100	
Långfristig fordran, Bostadsrätt		1 630	1 630	
Not 11 Förråd och varulager (tkr)		2013	2012	
Förrådsmaterial		2 622	2 568	
Kemikalieförråd		1 582	1 662	
Summa		4 205	4 231	
Not 12 Interima fordringar (tkr)		2013	2012	
Övriga upplupna intäkter		12 700	10 211	
Förutbetalda kostnader		1 515	1 207	
Summa		14 215	11 418	

Not 13 Förändring av eget kapital (tkr)

	Investerat kapital	Disp. fond	Årets resultat	Summa
Belopp vid årets ingång	169 108	2 901	-8 841	138 634
Föregående års resultat		-8 841	8 841	0
Rättelse Pensionsskuld 2011	0			0
Årets resultat			6 475	6 475
Belopp vid årets utgång	169 108	-5 940	6 475	169 643

Den affärsdrivande sektorns andel av det egna kapitalet uppgår till 3 333 tkr (2 764 tkr) vid årets utgång.

Not 14 Långfristiga skulder (tkr)

	2013	2012
Lån hos kreditinstitut		
Uinytjad checkräkningskredit *)	22 210	4 429
Förfall om mer än 5 år	43 338	80 500
Förfall mellan 0 och 5 år	463 073	359 598
Summa	528 620	444 527

*) Beviljad checkräkningskredit uppgår till 60 000 tkr (60 000 tkr)

Länelöfte avseende Norrtäljeinvesteringen	560 000	560 000
Uinytjad andel avseende länelöfte	-225 000	-150 000
Derivatsäkring av avansstående länelöften	350 000	350 000
Marknadsvärde avseende derivat	-3 927	-17 435

Fondering för framtida investeringar enligt investeringsplan

	2013	2012
Pilotanläggning	20 000	0
Summa	20 000	0

Kortfristiga skulder (tkr)

	2013	2012
Kortfristig del av långfristig skuld	7 610	10 143
Summa	7 610	10 143

Not 15 Interima skulder (tkr)

	2013	2012
Semester- och övertidsskuld	2 272	2 102
Sociala avgifter	3 065	2 536
Upplupna räntekostnader	1 381	1 471
Förutbetalda intäkter	1 118	758
Övriga upplupna kostnader	3 039	4 497
Summa	10 875	11 364

Not 16 Pensionsmedelsförvaltning (tkr)

	2013	2011
Avsättning för pensioner inklusive särskild löneskatt	24 820	21 741
Ansvarsförbindelser för pensioner	35 847	34 317
- Finansiella placeringar för pensioner	0	0
Totala förpliktelser	60 667	56 058

Aktuellitetsgrad	100%	100%
Återlåning i verksamheten	60 667	56 760

Pensionsåtagandet är värderat med hjälp av KPA och de antaganden de tillämpar vid beräkningar av skulden. Särskild löneskatt uppgår till 24,26 % och betalas i samband med utbetalning av pensionsmedel. Inga övriga pensionsåtaganden förutom de av KPA förvaldade pensionerna förväntas uppstå.

Not 17 Balanskravsutredning

Realisationsvinsten avseende försäljning av Lunden 13 föreslås ingå i balanskravsresultatet eftersom realisationsvinsten avser verksamhet som utgån från förbundets framtida åtaganden.

Driftredovisning (tkr)

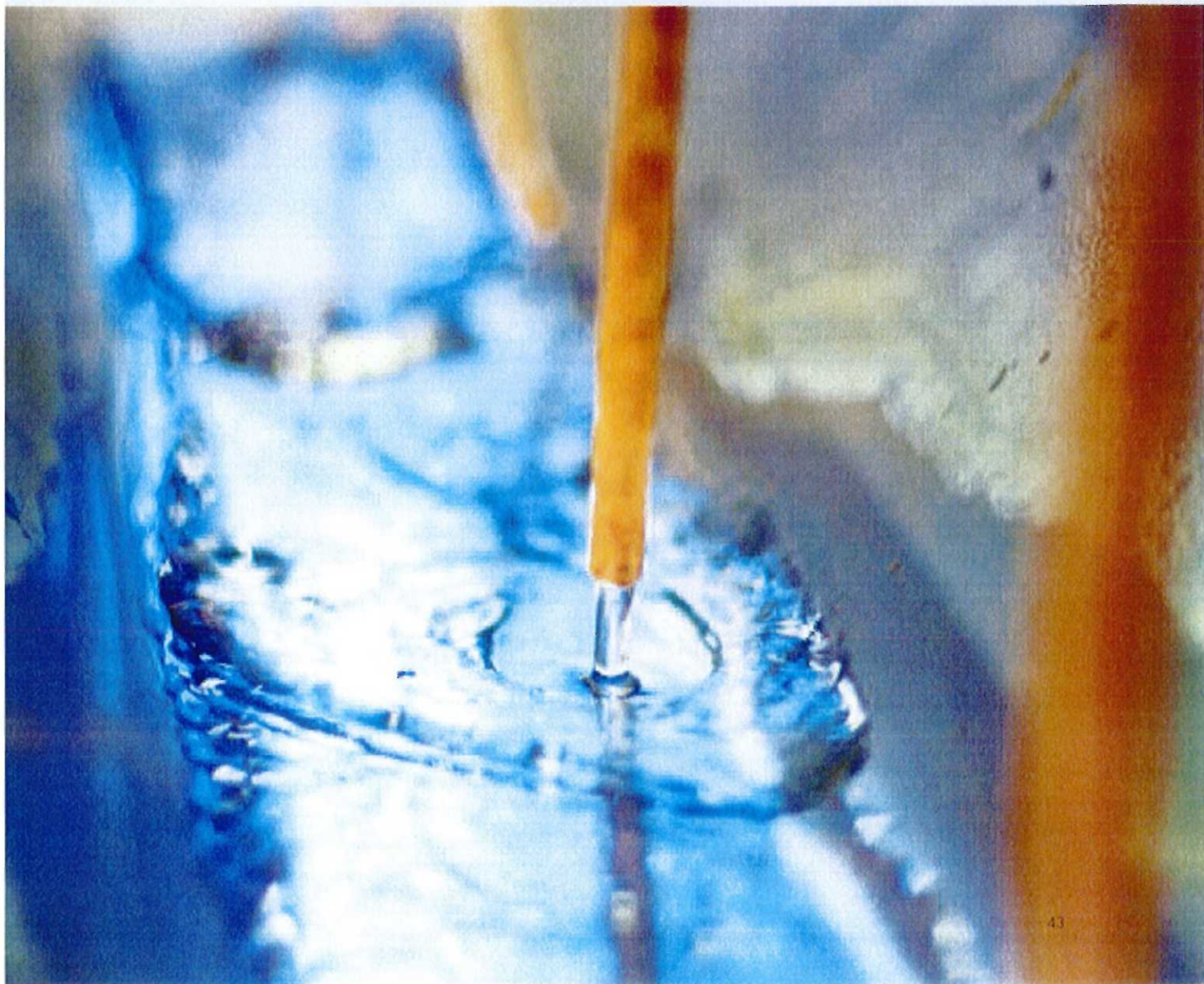
	Budget 2013	Utfall 2013	Differens	Utfall 2012	Differens
Affärsdrivande sektor					
Mätaravgifter	4 900	5 214	314	5 120	93
Interna intäkter	1 800	2 621	821	2 171	450
Externa intäkter	7 556	6 228	-1 328	5 975	253
Summa intäkter	14 256	14 062	-193	13 266	796
Driftskostnader	-390	-1 067	-677	-668	-399
Övriga externa kostnader	-2 200	-1 697	503	-2 079	382
Interna kostnader (IT, ledning med mera)	-5 421	-2 222	3 199	-2 010	-212
Personalkostnader	-8 257	-7 544	713	-7 749	205
Avskrivningar/kapitalkostnader	-972	-963	9	-848	-115
Summa kostnader	-17 240	-13 493	3 747	-13 354	-140
Resultat	-2 984	569	3 553	-87	657
Taxefinansierad sektor					
Vattenavgifter	138 600	140 210	1 610	125 939	14 271
Interna intäkter	32 624	29 425	-3 199	19 840	9 586
Externa intäkter	7 674	14 903	7 229	7 274	7 629
Summa intäkter	178 898	184 538	5 640	153 052	31 485
Driftskostnader	-28 056	-29 583	-1 527	-25 653	-3 931
Övriga externa kostnader	-23 952	-22 956	996	-28 546	5 590
Interna kostnader (inköp)	-29 003	-29 824	-821	-20 001	-9 824
Personalkostnader	-40 614	-43 715	-3 101	-39 998	-3 716
Avskrivningar/Kapitaltjänst	-40 908	-43 319	-2 411	-36 232	-7 086
Summa kostnader	-162 533	-169 397	-6 864	-150 430	-18 968
Ränteintäkter	15	35	20	0	35
Räntekostnader	-12 500	-9 269	3 231	-11 376	2 107
Summa räntenetto	-12 485	-9 235	3 250	-11 376	2 141
Resultat	3 880	5 906	2 026	-8 753	14 659
Totalt					
Vattenavgifter	138 600	140 210	1 610	125 939	14 271
Mätaravgifter	4 900	5 214	314	5 120	93
Externa intäkter	15 230	21 131	5 901	13 249	7 882
Summa intäkter	158 730	166 554	7 824	144 308	22 246
Driftskostnader	-28 446	-30 651	-2 204	-26 321	-4 330
Övriga externa kostnader	-26 152	-24 653	1 499	-30 624	5 971
Personalkostnader	-48 872	-51 259	-2 387	-47 747	-3 512
Avskrivningar	-41 880	-44 282	-2 402	-37 080	-7 201
Summa kostnader	-145 349	-150 844	-5 494	-141 772	-9 072
Ränteintäkter	15	35	20	0	35
Räntekostnader	-12 500	-9 269	3 231	-11 376	2 107
Summa räntenetto	-12 485	-9 235	3 250	-11 376	2 141
Resultat	895	6 475	5 580	-8 841	15 316

Investeringar (tkr)

	Budget 2013	Totalbudget	IB 2013	Upparbetat 2013	Avslutat 2013	UB 2013	Oförbrukat
Görvälverket							
Intag och Mälaren	750	750	0	50	0	50	700
Flockning Fällning (Slamhantering)	100	100	0	112	0	112	-12
Filtrering/pumpning	7 750	22 750	0	6 381	6 159	222	16 369
Kemikaliedosering/UV	6 100	7 850	868	1 392	564	1 695	5 590
Fastighet	7 500	17 500	1 203	2 893	2 905	1 191	13 404
Elförsörjning (Vindkraft)	1 000	3 500	42 133	2 988	45 121	0	0
Styrsystem Driftövervakning	700	700	28 833	684	29 517	0	0
Summa	23 900	53 150	73 037	14 499	84 266	3 270	36 051
Yttre anläggningar							
Grundvattenverk	1 500	2 000	0	572	572	0	1 428
Tryckstegringsstationer	0	1 300	0	20	0	20	1 280
Reservoarer	1 400	1 400	0	1 696	1 696	0	0
Allmänt, säkerhet, drift mm	4 300	5 100	10	3 181	56	3 135	1 909
Summa	7 200	9 800	10	5 470	2 324	3 155	4 616
Ledningar							
Norräljeprojektet	171 000	466 000	120 307	126 935	0	247 243	218 757
Övriga ledningsprojekt	12 400	29 850	5 583	3 339	0	8 922	20 928
Externa byggprojekt påv Hvl	6 000	20 000	2 111	15 972	4 447	13 637	1 917
Reservvattenförsörjning GIS	0	0	0	0	0	0	0
Utredningar, hjälpsystem	1 500	3 700	1 973	1 572	4 299	754	1 596
Summa	190 900	519 550	129 974	147 819	8 745	270 556	243 197
Affärsdrivande							
Läcksökning	0	0	0	0	0	0	0
Mätarverkstad	1 000	1 000	0	779	779	0	0
Laboratorium	0	0	0	0	0	0	0
Allmänt	0	0	0	0	0	0	0
Summa	1 000	1 000	0	779	779	0	0
Administration							
IT	0	0	0	0	0	0	0
Administration	630	1 350	21	140	0	160	1 190
Allmänt (Bromsten mm)	0	0	982	20	1 002	0	0
Fastighet HK	0	0	370	748	1 117	0	0
Summa	630	1 350	1 372	908	2 120	160	1 190
SUMMA	223 630	584 850	204 394	169 474	98 233	277 142	285 054
Summa exkl Norräljeprojektet	52 630	118 850	84 086	42 539	98 233	29 899	66 297

Medlemsandelar

Kommun	Akkumulerad förbrukning 2012	2012 andel	Förbrukning 2013	Akkumulerad förbrukning	2013 andel
Danderyd	166 722	8,38 %	2 941	169 664	8,35 %
Järfälla	244 985	12,32 %	5 358	250 342	12,31 %
Krivsta	24 872	1,25 %	692	25 564	1,26 %
Norrtälje	0	0,00 %	0	0	0,00 %
Sigtuna	130 609	6,57 %	4 030	134 639	6,62 %
Sollentuna	202 189	10,17 %	5 233	207 422	10,20 %
Solna	405 126	20,37 %	6 958	412 084	20,27 %
Sundbyberg	254 887	12,82 %	3 670	258 556	12,72 %
Täby	194 368	9,77 %	4 777	199 145	9,80 %
Upplands-Bro	72 889	3,66 %	2 026	74 914	3,68 %
Upplands Väsby	145 368	7,31 %	3 398	148 766	7,32 %
Vallentuna	59 749	3,00 %	1 803	61 552	3,03 %
Vaxholm	23 637	1,19 %	835	24 472	1,20 %
Österåker	63 429	3,19 %	2 417	65 846	3,24 %
Totalt	1 988 829	100,00 %	44 137	2 032 967	100,00 %

Statistik och nyckeltal

NORRVATTEN 5 år i sammandrag (tkr)	Utfall 2009	Utfall 2010	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Budget 2013
Vattenavgifter	114 511	116 161	131 249	125 939	140 210	138 600
Mätaravgifter	4 686	5 041	5 174	5 120	5 214	4 900
Övriga intäkter	8 824	9 863	11 450	13 249	21 131	15 230
Totala intäkter	128 021	131 066	147 873	144 308	166 554	158 730
Kemikalier	4 322	5 548	6 530	6 108	8 194	6 728
Elenergi och olja	18 823	18 567	17 857	18 839	13 482	13 659
Övriga driftkostnader	20 328	18 949	22 871	22 673	22 342	21 569
Löner och ersättningar	22 079	23 715	25 477	27 783	29 395	28 419
Pensionskostnader	6 474	4 376	14 008	9 860	11 371	8 708
Övriga personalomkostnader	8 167	9 019	9 892	10 103	10 493	11 744
Övriga kostnader	7 166	7 352	7 843	9 324	11 286	12 643
Avskrivningar	30 143	32 124	34 512	37 080	44 282	41 880
Räntenetto	10 379	9 814	10 736	11 376	9 235	12 485
Totala kostnader	127 881	129 463	149 726	153 149	160 079	157 834
Resultat	140	1 602	-1 853	-8 841	6 475	896
Anläggningsstillgångar	443 786	474 915	515 817	620 837	744 120	725 000
Omsättningsstillgångar	40 368	39 976	34 057	48 296	38 970	40 000
Totala tillgångar	484 154	514 891	549 874	669 133	783 090	765 000
Eget kapital	137 031	138 634	136 781	163 168	169 644	140 128
Avsättningar	52 312	50 551	56 760	21 741	24 820	21 500
Långfristiga skulder	260 230	280 620	314 123	429 955	518 800	549 828
Kortfristiga skulder	34 581	45 086	42 210	54 269	69 827	22 744
Totala skulder	484 154	514 891	549 874	669 133	783 090	734 200
Räntebärande lån inklusive checkräkning 31/12 (tkr)	275 073	297 063	330 566	444 707	528 620	711 104
Nettoinvesteringar (tkr)	50 144	43 515	75 414	142 101	167 565	231 875
Pris per m ³ , kr (Vattenavgifter)	2,70	2,70	2,95	2,95	3,15	3,15
Årsanställda	50	51	56	58	58	54
Sjukfrånvaro	2,9 %	3,0 %	2,1 %	2,0 %	1,7 %	3,0 %
	Utfall 2009	Utfall 2010	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Budget 2013
Nettoreultat i förhållande till omsättning	0,1 %	1,2 %	-1,3 %	-9,5 %	3,9 %	0,6 %
Kapitalkostnader i % av totala kostnader	31,7 %	32,4 %	30,2 %	33,8 %	33,4 %	34,4 %
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse	28,3 %	26,9 %	24,9 %	24,4 %	21,7 %	14,2 %
Lånefinansiering i % av anläggningar	62,0 %	62,6 %	64,2 %	71,6 %	71,0 %	78,3 %
Rörelsekapital	5 787	-5 110	-8 153	-5 973	-30 856	-7 359
Självfinansieringsgrad	60,1 %	73,8 %	45,8 %	26,4 %	26,4 %	18,1 %
Akkumulerad självfinansieringsgrad 10 år	76,1 %	75,6 %	60,1 %	51,0 %	45,8 %	

	Utfall 2009	Utfall 2010	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Budget 2013
Uppfordrad råvattenmängd 1000 m ³	45 176	46 028	46 083	46 091	48 700	46 500
Producerad mängd dricksvatten 1000 m ³	42 951	43 503	44 853	43 251	45 600	45 000
Intern förbrukning procent	4,9 %	5,5 %	2,7 %	6,6 %	6,8 %	3,2 %
Debiterad mängd 1000 m ³	42 397	43 023	44 333	42 943	44 651	44 000
Förlust i procent av producerad mängd	1,3 %	1,1 %	1,2 %	0,7 %	2,1 %	2,2 %
Energiuttag produktion kWh	16 930	18 045	18 254	17 912	18 929	18 500
Energiuttag tryckstegring kWh	1 227	1 241	1 255	1 228	1 292	1 300
Energiproduktion Vindkraftverk MWh					7 138	7 459
Ökning/Minskning debiterat vatten %	-1,9 %	1,5 %	3,0 %	-3,1 %	0,7 %	0,0 %
Invånarantal medlemskommunerna	522 511	528 850	540 214	548 851	558 508	555 000
Ökning/Minskning invånarantal %	1,87 %	1,21 %	2,15 %	1,60 %	1,76 %	1,12 %
Producerad mängd vatten m ³ /invånare	82	82	83	79	82	81
Kemikaliekostnad/m ³ debiterat vatten (kr)	0,10	0,13	0,15	0,14	0,18	0,16
Energikostnad/m ³ debiterat vatten	0,44	0,43	0,40	0,44	0,30	0,31
Pris per m ³ , kr	2,70	2,70	2,95	2,95	3,15	3,15
Energi och kemikaliekostnad procent av pris m ³	20 %	21 %	19 %	20 %	15 %	15 %

	Utfall 2009	Utfall 2010	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013
Driftsprover i verket	1 410	1 438	867	854	865
Egenkontrollprover i verket	104	104	104	204	206
Driftsprover på ledningsnätet	202	199	190	213	233
Kommunernas egenkontroll	749	689	646	618	897
Klagomålsprover (före och efter spolning)	131	117	155	86	76
Totalt antal prov (Laboratoriet)	3 882	3 863	3 728	3 990	4 025

	Utfall 2009	Utfall 2010	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013
Antal läckor huvudvattenledningar	19	18	21	20	13
Antal läckor inom kommunernas lokala nät	152	121	101	121	124
Varav läckor på tommark (servisledning)	48	40	30	28	29

Antal mätarrenoveringar	7 978	5 712	5 400	5 500	5 500
Antal mätare	73 591	74 453	74 997	76 015	76 988

Renvattenkostnad i procent av total VA-kostnad. Genomsnitt i Stockholms län	Utfall 2009	Utfall 2010	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013
Typhus A Norrvattens andel av total kostnad %	9,6 %	9,2 %	9,8 %	8,9 %	9,5 %
Typhus A Total kostnad VA-avgifter	4 230	4 379	4 520	4 959	4 966
Typhus B Norrvattens andel av total kostnad %	13,1 %	12,7 %	13,4 %	12,8 %	13,0 %
Typhus B Total kostnad VA-avgifter	41 202	42 410	43 976	45 929	48 541

Typhus A = "Normalvilla" med 150 m³ i årlig vattenförbrukning

Typhus B = Flerbostadshus med 15 lägenheter och 2 000 m³ i årlig vattenförbrukning

Revisionsberättelse för år 2013

Vi har granskat styrelsens verksamhet och räkenskaper för år 2013. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och förbundets revisionsreglemente.

Vår revision har omfattat att löpande granska och ta del av styrelsens protokoll och övriga handlingar som ger information om förbundets verksamhet och ekonomi. Under året har delårsrapporten granskats och utlåtandet från revisionen har tillsänts Förbundsfullmäktige.

Förbundsstyrelsens årsredovisning 2013 har varit föremål för granskning och har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som framgår av en särskild granskningsrapport. Granskningsrapporten tillsänds Förbundsfullmäktige i samband med att denna revisionsberättelse avlämnas.

Årets resultat är positivt och uppgår till 6 475 tkr, medan balanskravsresultatet fortfarande är positivt och uppgår till 713 tkr. Resultatet innebär att kommunalförbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b) för året.

Förbundsfullmäktige har i budget för 2013 och tillhörande flerårsplan fastställt såväl finansiella mål som verksamhetsmässiga mål inom sex områden som alla har bäring på god ekonomisk hushållning och förbundets vision. Områdena är; ekonomi, kvalitet och tillgänglighet, miljö, effektivitet och vård av tillgångar, personal och organisation samt utveckling.

Enligt kommunallagens kapitel 9 § 9 a skall vi bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål för den ekonomiska förvaltningen, ur ett verksamhetsmässigt såväl som ett finansiellt perspektiv, som fullmäktige beslutat om i årsbudgeten och flerårsplanen.

Vi bedömer att:

- Årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.
- Årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.
- De tre finansiella målen med bäring på god ekonomisk hushållning är förenliga med redovisat resultat och ställning. Vi instämmer i bedömning att målet avseende resultatets nivå uppfylls under året. Den omfattande investeringsvolymen som Norrtäljeprojektet innebär att självfinansieringsgraden inte uppfylls. Detsamma gäller även om projektet exkluderas. Vi instämmer i denna bedömning. Målet avseende prognossäkerheten uppnås, vilket vi instämmer i.
- Måluppfyllelsen för de verksamhetsmässiga målen inom områdena; kvalitet och tillgänglighet, miljö, effektivitet och vård av tillgångar, personal och organisation samt utveckling är i huvudsak god utifrån redovisad målstatus och genomförda aktiviteter under året.

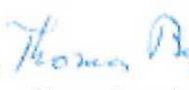
Vi tillstyrker att:

- Förbundsstyrelsen och de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
- Förbundets årsredovisning godkänns. Den är i allt väsentligt upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sundbyberg 2014-04-11

Tommy Thoweman

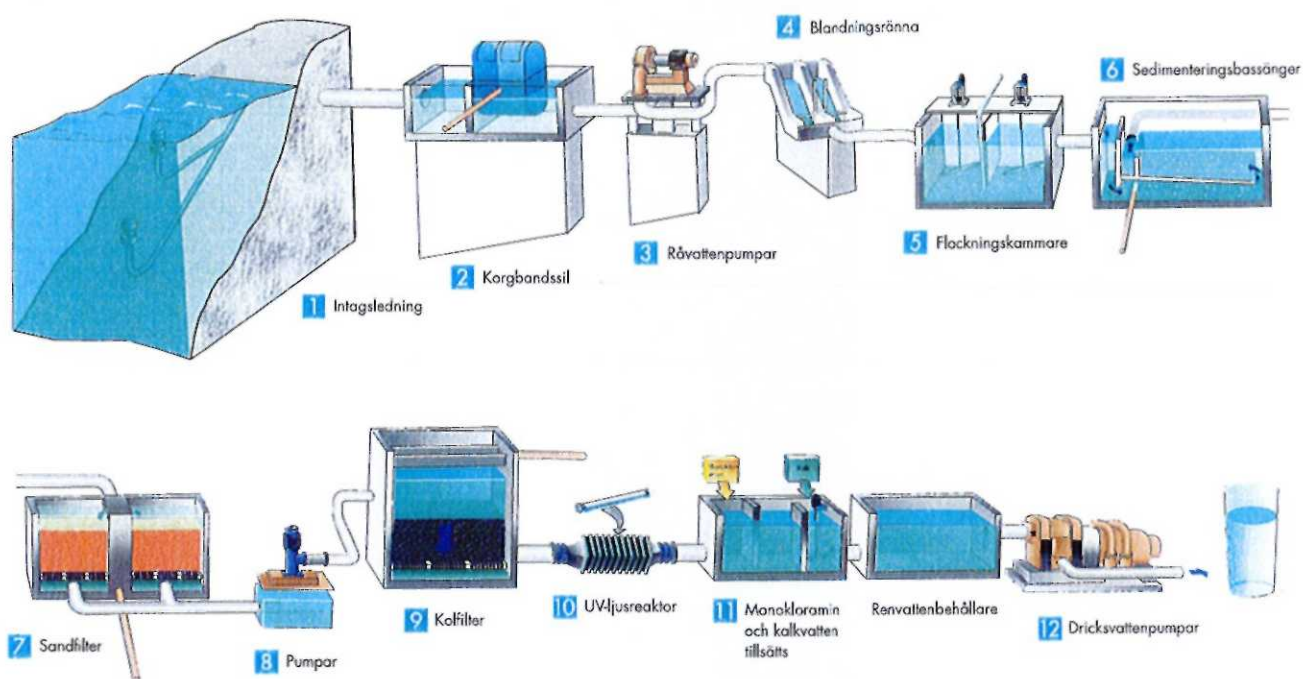

Thomas Bystedt

Hans-Erik Salomonsson

Från Mälaren till kranen

1. Sjövattnet tas in från Görvälnfjärden i Mälaren från två alternativa djup: 22 meter eller 4 meter.
2. Vattnet silas från fisk, alger med mera i en mikrosil.
3. Råvattenpumparna ser till att rätt mängd vatten pumpas vidare till reningsprocessen.
4. Vattnet leds in till en blandningsränna där aluminiumsulfat tillsätts.
5. I flockningskammarna binder aluminiumsulfatet till sig olika föroreningar, till exempel humusämnen (nedbrutna växtdelar), lerpartiklar och mikroorganismer, och bildar flockar. En liten mängd natriumsilikat tillsätts, vilket gör flockarna lättare att avskilja.
6. I sedimenteringsbassängerna sjunker flockarna till botten (sedimenterar).
7. De sista resterna av flock avlägsnas i sandfiltren, där vattnet filtreras genom 1,5 meter tjocka sandbäddar.
8. När vattnet passerat sandfiltren är det klart och färglöst, men kan fortfarande ha viss lukt och smak. För att höja kvaliteten ytterligare pumpas vattnet till kolfiler.
9. Kolfiltrens huvudsakliga uppgift är att reducera andelen ämnen som orsakar lukt och smak. Vattnet filtreras genom 2,5 meter tjocka bäddar av aktivt granulerat kol.
10. Vattnet desinficeras med hjälp av ultraviolett ljus i UV-reaktorer.
11. En mycket låg dos av monokloramin, en mild form av klor, tillsätts för att förhindra bakterietillväxt i ledningsnätet. Slutligen pH-justeras vattnet med kalkvatten så att det blir svagt basiskt, vilket minskar risken för korrosion (rostangrepp) i ledningsnätet.
12. Det färdiga dricksvattnet leds till en reservoar. Därifrån pumpas det ut till ledningsnätet och hem till din kran.

Norrvattens medlemskommuner

Postadress: Box 2093, 169 02 Solna Besöksadress: Skogsbacken 6, Sundbyberg Tel 08-627 37 00
www.norrvatten.se info@norrvatten.se